

DARBININKAS

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

XLV NR. 18.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY KOVO - MARCH 8, 1960

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Pirmasis negras kardinolų kolegijoje

Popiežius Jonas XXIII paskyrė 7 kardinolus; dabar yra kardinolų kolegijoje 85

AFRIKOS kardinolas Laurian Rugombwa

Nikita Chruščiovas "valo" Prancūziją

Paryžius. — Nikita Chruščiovas, tik šiom dienomis grįžęs iš Azijos, kovo 15 - 29 lankys Prancūziją. Jam apsaugoti jau seniai Prancūzijoje dirba sovietų saugumo agentai kartu su prancūzų policija.

De Gaulle vyriausybė griežbiškai drausmė priemonių prieš asmenis, kuriuos laiko "pavojingus" Chruščiovui. Pavojingais palaikyti politiniai emigrantai ir bėgliai: vengrai, lenkai, rusai, ispanai, kinai ir k. Spauda mini ir pabaltiečius. Vyriausybė, apskritai, pavardžių neskelbia.

Laikraštiniškai vis dėlto patyrė, kad tarp kitų suimtas Gonzales Valentin (El Campesino), ispanas generolas, kuris kovojo raudonųjų eilėse prieš Franco, buvo atsidūręs paskui Maskvoje, bet nusivylė komunizmu ir pabėgo. Suprantama, kad jam Chruščio vizitas Prancūzijoje "nepatinka".

Vienas iš katalikų senatorių dėl tokių "saugumo priemonių" išreiškė De Gaulle vyriausybei protestą. Jis nurodo, kad tu suimtųjų tėra vienintelis "nusikaltimas", jog Chruščiovas neleidžia būti laisviem savo žemėje.

Prancūzų vyriausybė praneša, kad ji savo lėšomis tuos asmenis išveža į Korsiką ir parveš ... po Chruščio kelionės. Tai kainuos apie 150.000 dolerių.

Kiek kainuotų budėjimas ore

Amerikos karo aviacijos atstovai kongrese pareiškė, kad reiktų vieno bilijono dolerių ir pusnatrų metų laiko suorganizuoti nuolatinį lėktuvų budėjimą ore. Ore visą laiką budėtų apie ketvirtadalis bombonešių, skirtų atmušti oro ataką. Metam atsieitų 800 milijonus dolerių.

— Nato gali turėti savo atskirą karinį dalinį ginkluotą atomu. Jį sudarytų apie 3.000 vyrų. Juos duotų Amerika, Anglija ir Prancūzija. Tai pareiškė kovo 2 Lauris Norstad, Nato karinių pajėgų viršininkas.

— Formozėje ruošiamasi dideliem karo pratimam jūroje. Su amfibiniais tankais pratimuose dalyvaus 18.000 karių kiniečių ir 4.000 amerikiečių.

Vatikanas. — Popiežius Jonas XXIII kovo 3 paskyrė septynis naujus kardinolus. Anksčiau vienu atveju buvo paskyres 23, o kitu — 8; tad per pusnatrų savo valdymo metų jau paskyrė 33 naujus kardinolus. Dabar kardinolų kolegijoje yra 85: 33 italai ir 52 kitų tautų. Per pastaruosius 375 metus kardinolų skaičius nebuvo didesnis kaip 70. Popiežius Jonas XXIII noris kardinolų skaičių pakelti iki 100 arba net iki 125.

Pirmą kartą kardinolu paskirtas negras. Taip pat pirmojo kardinolo susilaukė japonai ir filipiniečiai.

Negras kardinolas Laurian Rugombwa tėra 47 metų. Jis gimė 1912 liepos 14 rytinėje Afrikoje, Tanganikoje, kuri tada priklausė vokiečiams, o nuo 1918 yra valdoma anglų. Naujo kardinolo tėvas buvo bantų negrų kilties kilmingasis — viršaitis, nekrikščionis. Sūnus pakrikštytas misionierių tik 8 metų. Kunigu buvo išventintas 1943 ir dirbo rytinės Afrikos misijoje, vėliau studijavo kanonų teises Romoje. Tituliarniu Febianos vyskupu išventintas 1951 ir paskirtas Tanganikai apaštališkuoju vikaru. Po dviejų metų, įsteigus čia bažnytinę provinciją, paskirtas Rutabos vyskupu. Tarp kardinolų yra vienas iš jauniausiųjų. Veneriais metais už jį jaunesnis yra Berlyno kardinolas Julius Doepfner, kardinolu pakeltas 1958. Tanganika užima apie 350.000 kv. mylių ir turi arti 9 mil. gyventojų.

Japonų pirmuoju kardinolu paskirtas Tokyo arkivysk. Tatsuo Doi, 67 metų. Kunigu buvo išventintas 1921, Tokyo arkivyskupu paskirtas 1937. Tokyo arkivyskupijoje tėra 37.000 katalikų iš 11 milijonų gyventojų. Tačiau katalikai turi didelės įtakos ir pagarbos.

Filipinų pirmuoju kardinolu tapo Manilos arkivysk. Rufino J. Santos, 51 metų. Kunigu buvo išventintas 1931, vyskupu 1947, Manilos arkivyskupu paskirtas 1953. Manilos arkivyskupijoje yra 3.800.000 katalikų iš 4 mil.; tai didžiausia arkivyskupija pasaulyje. Naujasis kardinolas labai domėjosi ir rėmė paskutinį Pax Romana suvažiavimą, kuris įvyko šių metų pradžioje. Dr. Vyt. Vyngantas, išrinktas Pax Romana pirmininku, turėjo garbės jam prisistatyti, kaip atstovaujant Lietuvos katalikiškąjį jaunimą.

Olandijos kardinolu paskirtas Utrechto arkivysk. Bernard Jan Alfrink, 59 metų, jis yra taip pat Nijmegeno katalikų universiteto kancleris.

Prancūzų nauju kardinolu pakeltas Burges arkivysk. Joseph Lafevre, 67 metų, jaunystėje pasižymėjęs studijom Romoje ir iš pop. Benedikto XV gavęs aukso medalį.

Italų du nauji kardinolai yra

vysk. Luigi Traglia, 64 metų, ir Msgr. Antonio Bacci, 74. Abu dirba Vatikano kurijoje. Pirmasis yra organizavęs neseniai įvykusį Romos sinodą, antrasis yra žymus lotynistas. Pro jo rankas praeina jau trečiojo popiežiaus lotyniški raštai ir kalbos.

Prancūzų nauju kardinolu pakeltas Burges arkivysk. Joseph Lafevre, 67 metų, jaunystėje pasižymėjęs studijom Romoje ir iš pop. Benedikto XV gavęs aukso medalį.

Olandijos kardinolu paskirtas Utrechto arkivysk. Bernard Jan Alfrink, 59 metų, jis yra

PRANCŪZIJOS kardinolas Joseph Lefebvre ir Olandijos kardinolas Bernard Jan Alfrink.

ITALIJOS kardinolai Luigi Traglia ir Antonio Bacci.

Tėvas su dukterimi iš Amerikos ir motina su sūnum iš Lietuvos

Kopenhaga. — Kovo 5 Kopenhagos aerodrome, Danijoje, iš Amerikos (Wickliffe, Ohio) atvykęs Jonas Armonas su dukterimi Dana pasitiko iš Lietuvos per Stockholmą atskridusius Barborą Armonienę su sūnumi Jonu. Tuo būdu visa šeima susijungė po 20 metų.

Jonas Armonas su šeima buvo užkluptas Lietuvoje pirmos bolševikų okupacijos 1940. Jam ir ketverių metų dukteriai buvo leista tuojau išvykti kaip JAV piliečiam. Barбора Armonienė, kaip Lietuvoje gimusi, buvo sulaukiyta. Ji laukė dar sūnaus. Jokios pastangos ilgai nieko nepadėjo, kad leistų išvykti.

Tiktai po šių metų Chruščio vizito, kai prie jo priėjo dukterė Dana, buvo pažadėta duoti vizą. Vizos pralaukta pusę metų. Kopenhagon Joną Armoną su dukterimi pasitikti išleistių nusikraidino "The Cleveland Press".

KOPENHAGOS aerodrome iš d. į k.: Armonas, Armonienė, sūnus Jonas ir dukterė Dana.

Po žemės drebėjimo užvirė vanduo

Agadiras. Žemės drebėjimas, ištikęs ši Maroko uostą praėjusią savaitę, palaidojo apie trečdalį gyventojų iš 45.000. Ligi šiol iš griuvėsių išimta jau arti 5,000 lavonų. Manoma, kad dar 7-8,000 yra užgriautų.

Vieno lakūno, skridusio viršum miesto žodžiais, "miestas atrodo, tartum būtų kokio milžino pėdos sutryptas".

Už poros mylių nuo žemės drebėjimo vietos Atlante pastebėtas kunkuliuojas verdantis vanduo. Manoma, kad iš jūrų dugno veržiasi vulkanas. Tai ir bus žemės drebėjimo priežastis.

VAKARE užmigusi daugiau jau nepabudo.

Prel. J. Balkūnas perrinktas prezidentu konferencijos amerikiečių, kilusių iš vid. ir rytų Europos pavergtų kraštų

New Yorkas. — Pavergtų Tautų rūmuose vasario 27 buvo susirinkusi posėdžio Konferencija amerikiečių, kilusių iš vidurio ir rytų Europos. Buvo išklausti praėjusių metų veiklos pranešimai ir renkama valdyba.

Prezidentu ir toliau išrinktas prel. J. Balkūnas, pirmininku ukrainietis D. Halycyn, vicepirmininku — lenkas D.

Sluska ir rumunas P. Riposanu, sekretoriais — M. Kižytė ir John G. Lexa, izd. A. Mochmiloff.

Prel. J. Balkūnas padarė platų pranešimą, kas praėjusiais metais padaryta sovietų pavergtų kraštų išlaisvinimui. Pirminė visą eilę memorandumų, telegramų ir laiškų, kuriais buvo kreiptasi į JAV vyriausybę, Valstybės departamentą, senatorius ir kongresmanus ryšium su viršūnių konferencijom ir tarptautinėje politikoje iškilusiais klausimais, kurie liėt pavergtuosius kraštus. Su ruoštas prisiminimas komunistų nukankintųjų žmonių ir masinis mitingas rugsėjo 29 Carnegie Hall, kaip atsakymas Chruščiovui, besilankant jam Amerikoje.

Prel. J. Balkūnas vasario 27 laišku "New York Times" atsakė į komunistinių laikraščių skelbimą, raginusi palaikyti Maskvos nusistatymą atominių bombų bandymų klausimu. Kadangi tame skelbime buvo pasisakyta "vidurio ir rytų Europos amerikiečių vardu", tai nurodyta, kad toks pasisakymas neatitinka tiesai; jis inspiuruotas iš Maskvos.

Konferencijoje lietuvius atstovauja prel. J. Balkūnas, M. Kižytė, M. J. Vinikas, G. Abraitis ir Vl. Barčiauskas.

Ir anglų spauda puola Ameriką

Londonas. — Praėjusį savaitgalį Londono spauda pikta užsipulė JAV dėl jos politikos vakarų Vokietijos atžvilgiu. Baiminasi, kad Vokietija vėl nepasidarytų karinė galybė. Napatinka JAV pareiškimas, kad amerikiečių lėktuvai skraidys į Berlyną didesniame aukštyje, negu sovietai nustato. Pagaliau nepatiko iš Washingtono atėjusios kalbos, kad kanc. K. Adenaueriui nėra ko baimintis viršūnių konferencijos, kuri gegužės 16 numatoma Paryžiuje. Vokietijos reikalai nebūsią sprendžiami be pačių vokiečių. Kancleris K. Adenaueris tuo reikalu atskrenda į Washingtoną.

— Gvinėja, naujoji Afrikos respublika, pripažino rytų Vokietiją kaip atskirą valstybę. Į rytų Berlyną paskirtas ir jau atvyko Gvinėjos pasiuntinys dr. Seydon Counte. Bonnos vyriausybė dėl to gali nutraukti su Gvinėja savo diplomatinis santykius.

— Traukinio katastrofoje prie Bakersfield, Cal., žuvo 14 žmonių, sužeista 45. Keleivinis traukinys, ejęs iš San Francisco į Chicagą, susidūrė su sunkvežimiu, kuris vežė žibala.

GRUMIAS LIEZUVIAIS, DEMONSTRACIJOM IR PLYTOM

Piliečių teisių įstatymas, svarstomas senate, turi septynis nuostatus, iš kurių du sukėlė audrą. Vienas iš nuostatų aptaria negrų balsavimo teisę, antrasis — mišrių rasinių mokyklų. Įstatymas numato paskirti prižiūrėtojus, kad būtų teisingai pravedama registracija turinčių teisę balsuoti ir patys balsavimai. Už nusikaltimą įstatymui būtų baudžiama.

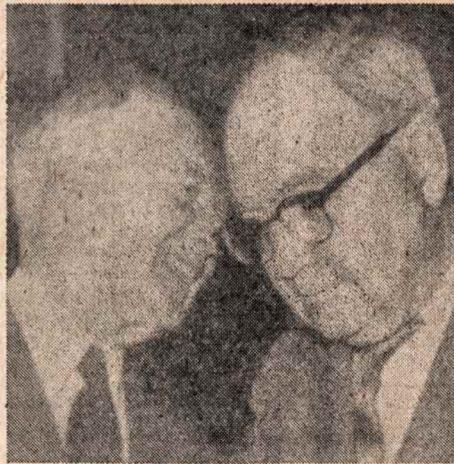
Prieš naują įstatymą sukilo 18 pietiečių senatorių. Praėjusią savaitę susitarę jie kalbėjo be paliovos visas 5 dienas su keliolikos minučių pertrauka. Senatorių nervai taip įsitempė, kad sen. Th. Morton pagriebė sen. Wayne Morse raštą ir sudraskė. Greitai susipratus, paspaudė ranką ir pasakė: "tu geras vaikinys". Šią savaitę "filibusteris" senate tęsiasi toliau.

Judieji vaikiniai, daugiausia negrai studentai, pietuose išsi-

liejo į demonstracijas. Columbia, S. C., plytomis apdaužė baltųjų mašinas. Montgomery, Ala., vos išvengta kruvinų susidūrimų su baltaisiais. Kitur (Floridoje, Teksas, Kentucky) negrai studentai užėmė valgyklas sėdėdami ir protestuodami,

kad jiems nepatarnaujama. Washingtono ir New Yorke baltieji studentai demonstravo juodųjų labui.

Visas tas triukšmas turi ryšį su rinkimais. Vieniem reikalingi negrų balsai, kitiems — baltųjų.

PATENKINTI filibusteriu pietiečiai senatoriai: sen. Harry F. Byrd ir sen. Jame O. Eastland. Abu demokratai.

CASTRO ĮŽULIAI KIMBA Į AMERIKĄ

Havana. — Havanos uoste kovo 4 po kelių sprogimų paskendo prancūzų laivas "Le Coubre", atvežęs iš Belgijos ginklų ir amunicijos Kubos diktatoriui Fidel Castro. Žuvo apie 70 žmonių; iš jų 5 prancūzai, kiti kubiečiai. Sužeista per 200. Sprogimo priežastys nežinomos. Galėjo būti neatšargus sprogmenų krovimas ir galėjo būti sabotazas. Castro įžuliai apkaltino JAV, kad tai jų darbas. Valstybės departamentas dar neįteikė protesto notos; laukiama sugrįžtant prezidento. JAV vyriausybė pareiškė užuojautą žuvusių giminių, bet neišreiškė apgailėstimo dėl nelaimės Kubos vyriausybei, kaip įprasta diplomatinuose santykiuose. Laiko-

ma, kad Castro kaltinimas pereina ribas.

Tuo laivu iš Europos plaukęs amerikietis Donald Champman buvo suimtas, bet jau paleistas. Jis tą transportinį laivą buvo pasirinkęs pigesnei keleivinei.

FIDEL CASTRO

— Vokiečių komunistai vasario mėn. netoli Bonnos, kur yra vakarų Vokietijos vyriausybė, turėjo slaptą konferenciją. Policija aiškina dalyvius. Komunistų partija Vokietijoje uždrausta 1956 metais.

Ar klebonas Don Kamilis išvyko į Sovietų Sąjungą?

Italų publicistas ir rašytojas Giovanni Guareschi pagarsėjo savo veikalu, kuris buvo išverstas į lietuvių kalbą vardu "Mažasis Don Kamilio pasaulis". Jame vaizdavo dviejų miestelio "viršūnių" nuolatinius susidūrimus — klebono Don Kamilio ir burmistro komunistų vado kalvio Peppone.

Tas italų miestelio viršūnes skyrė ideologija, bet jungė praeito karo bendri pergyvenimai fronte. Kartais nutikdavo, kad juodu surasdavo ir bendrą kelią. Tai būdavo tada, kai juose prašėkdavo tik natūralūs žmoniški jausmai.

Guareschi tame veikalė buvo rodes Don Kamilio ir Peppone konfliktus itališko gyvenimo fone. Dabar Guareschi sugalvojo savo herojų istoriją prateisti ir iš itališko gyvenimo nukelia juos į Sovietų Sąjungą, jau po to, kai Amerikoje buvo lankęsis Chruščiovas.

Proga nukelti savo herojus į tą naują pasaulį davė tai, kad pasikeitė Peppone gyvenimas. Jis buvo išrinktas senatorium ir apsigyveno Romoje. Ten gavo mažas pareigas ir partijos centre. Jam buvo pavesta suorganizuoti dešimties komunistų delegaciją į Sovietų Sąjungą. Peppone nelaimė — toje delegacijoje užimanė dalyvauti ir klebonas Don Kamilis. Peppone nenorėjo apie tai nė klausyti. Bet Don Kamilis surado būdą Peppone priversti. Tą būdą pakišo ir rankas Don Kamiliui pats Peppone.

Buvo ištikusi Peppone didelė laimė — jis buvo tapęs milijonierium, komunistų vadas ir milijonierius! Jis buvo laimėjęs anoniminių būdu loterijoje 10 mil. lyrų. Nenorėjo apie tai pranešti išdui, nei partijai. Pasisakė tik Don Kamiliui ir, jo padedamas, sukišo savo milijonus ir pelningą biznį. Bet biznierių pasirodė sukčius; biznierių bankrotavo su Peppone milijonais, ir komunistų vadas vėl liko proletaras.

Tos nelaimės neišlaikė Peppone nervai. Jis išlipino visa-

KOMUNIZMAS YRA PRIEŠINGAS ŽMOGAUS ŠIRDYJE GLUDINČIAM ŽMOGIŠKUMUI — TAI RODO VAIZDAIS ITALŲ RAŠYTOJAS GIOVANNI GUARESCHI

me miestelyje manifestą prieš sukčius klerikalus ir prieš juos remiančią katalikų bažnyčią, nesakydamas betgi, kas jam nutiko.

Neišlaikė tos Peppone atakos ir Don Kamilio nervai. Jis prirėmė Peppone prie sienos: ar jis visą istoriją apie Peppone milijonus, valdžios bei partijos

įždo apgavimą paskelbs viešai, arba tegul Peppone įrašo jį, Don Kamilį, dešimtuoju į delegaciją Sovietų Sąjungon.

Kitos išeities Pepponei nebuvo. Taip Don Kamilis pakliuvo į dešimties delegaciją kaip partijos narys komunistas tipografas Tarocci Camillo.

Sekdamas apie Don Kamilio

kelionę į Sovietų Sąjungą, autorius vaizduoja jį visur kalbantį taip, kaip kalba komunistų laikraštis "Unita". Don Kamilio dėsto komunistines tiesas. Kai iš jo lūpų tas tiesas girdi jo kiti kelionės draugai komunistai, juose glūdi žmoniškieji jausmai sukyla, prieš jas pašiūšia. Don Kamilio lūpom autorius komunistines tiesas priveda logišką keliu iki absurdo, nuo kurio jau bėga žmoniškumo jausmo nenustojęs, nors ir į partiją pakliuvęs italas.

Imame to pasakojimo keletą epizodų.

Po savaitės draugas Camillo Tarocci gavo iš partijos pranešimą, kad jis yra vienas iš dešimties pasiūlytų į delegaciją atostogom praleisti Sovietų Sąjungoje. Apsirūpinęs erdvium lagaminu, draugas Don Kamilis atsidūrė partijos centre Romoje, kur jis susitiko su kitais devyniais išrinktaisiais.

Jaunas pareigūnas mokė mažą gaujelę, kurią jam draugas senatorius buvo pristatęs, trumpai ir griežtai maždaug tokiais žodžiais:

"Draugai! Jūs vykstate į Sovietų Sąjungą su aiškiai apibrėžtu uždaviniu — viską stebėti ir pasisavinti, kad visa tai pritaikytumėt savo naudai, o taip pat ir naudai kitų, kiek tai bus jums, grįžus, galimybės, išaiškinti draugam ir prie-

šam, kaip taiklingai ir linksmai gyvenimas eina darbščioje socializmo šalyje ir koks tai didingas yra pažangos ir civilizacijos žibintas. Tokia yra jūsų misija".

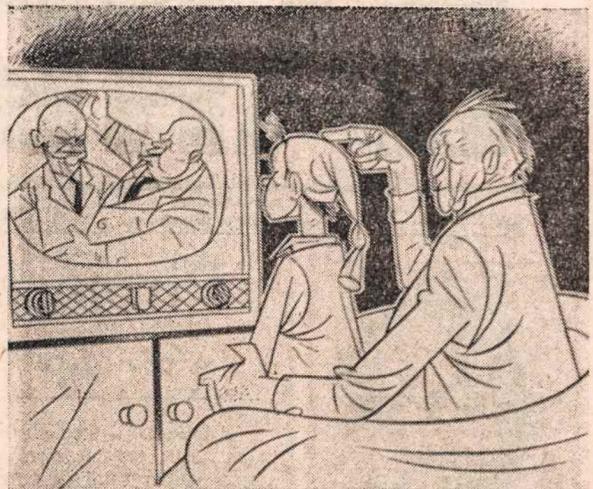
Kai Peppone išbalso, lyg nabašninkas, miręs nuo kraujo netekimo, Don Kamilis pareikalavo sau žodžio.

"Draugai, visai neapsimokėtų daryti tokią tolimą kelionę tik tam, kad paaiškintum draugam tai, kas jiems ir taip yra žinoma, o priešam, kuo jie niekada nepatikės. Mano nuomone, partija turėtų patikėti mums misiją perduoti sovietiniam draugam visos italų liaudies linksmą, dėkingą nusišypsojimą, kad ji pagaliau pasijuto išlaisvinta iš baisios karo gresmės".

"Savaime suprantama, drauge", sumurmėjo suerzintas jaunas partijos pareigūnas. Jis išėjo pakelęs galvą ir regimai įsižeidęs, o tuo tarpu Peppone užpuolė Don Kamilį:

"Savaime suprantamų daiktų nereikia nė kelti; o be to, jei su kuo kalbi, tai reikia nutaškinti ir tinkamą toną. Argi tu nežinai, kas yra tas draugas?"

Don Kamilis šaltai atsakė: "Gerai tai žinau: tai dvide-

ADENAUERIS aiškina Berlyno klausimą.

šimt ketverių metų vaikas, kuris 1945 buvo tik 10 metų vaikigalis. Jis, taigi, nekovojo kaip mes kalnuose ir neturi jokio supratimo apie karą, taigi ir negali išmatuoti psichologinės reikšmės tos kelionės, kurioje kaip tik dabar yra draugas Chruščiovas po Amerika, negali išmatuoti nei nusiginklavimo ar taikos klausimo reikšmės".

"Visai teisingai", pritarė draugas Nanni Scamoggia, bernas iš Trasteverre, kuris buvo kresnas kaip jautis, išdidus kaip Markus Antonijus ir nuo

galvos iki kojų ištais tereikė tą vieną: "Aš spjauju į visa tai".

"Čia nėra kokios jačėikos posėdis", nutraukė Peppone: "žiūrėkime, kad nepraziopsotume traukinio".

Ir ryžtingai žengė pirmyn, o praeidamas pro Don Kamilį, šovė tokiu skaldančiu žvilgsniu, nuo kurio būtų galėjusios suskilti granito uolos.

Don Kamilio veidas betgi reikė savim pasitenkinusį draugą, kuris visada ir visur pasiryžęs sakyti tai, kas buvo paskelbta "Unita".

GEORGIJOJE iš kiekvieno valstybės tarnautojo reikalaujama priešais, kad jis priešingai komunizmui. Išimtis nepadarėta nei šiam 4 metų Michael Gaultney, kuris panęšioja popierius nuo vieno stalo prie kito.

ATIDENGIA SOVIETINIUS MELUS APIE LIETUVĄ

Bolševikai šiemet stengiasi sustiprinti propagandą apie Lietuvą, keldami bolševikų ir rusų nuopelnus Lietuvai ir niekindami nepriklausomybės laikus. Propagandą varo pačioje Lietuvoje ir permeta į Vakarus. Lietuvių laisvoje spaudoje tos bolševikų pastangos susilaukė demaskavimo.

Kaip Vakaram pristato Lietuvą

Drauge vasario 20 V. Vaitiekūnas apžvelgė Maskvoje išleistą G. Metelsky knygą "Lithuania, Land of the Niemen". Vaitiekūnas kruopščiai sužymėjo, kaip kiekviename knygos skyriuje prikaščiota aiškinių ir melų, kurie turi

a) parodyti Lietuvos nepriklausomybės nevertumą ir tuo pačiu nereikalingumą;

b) įtikinti rusų ir lietuvių tarpusaviu giminingumu ir Lietuvos bei Rusijos likimo bendrumu nuo amžių amžinųjų;

c) įtikinti, kad tik Rusijos priklausoma Lietuva gali gyvuoti ir progresuoti ir kad tos Lietuvos priklausomybė Rusijai yra pačių lietuvių apsisprendimas;

d) parodyti, kad jau 1918-1919 atstatytoji Lietuva buvo sovietinė Lietuva, tik "Vakarų interventai" ją laikinai sužlugdė".

Plačiai iliustravęs, kaip sovietai knygoje fabrikuoja atskirus faktus, autorius padaro savo išvadą — laisvieji lietuvai turėtų išleisti savo "Lithuania" — "padėję į šaldytuvą visas visokių veiksmų nesandoras, nedelsdami turime tam dalykui sutelkti reikiamas intelektualines ir materialines jėgas".

Kaip lietuviams pristato Lietuvą

Naujienos labai plačiai atkreipė dėmesį į Juozo Balušio romaną "Parduotos vasaros" ir nurodė, kokią propagandą slepia savyje šis veikalas.

"Lietuvai už geležinės uždangos šis romanas yra moralinis pateisinimas lietuvių tautos genocido, ir šiandien tebevykdomo, jau sunaikinusio pagal pačių bolševikų gyventojų surašymo davinius 350,000

Petro Vaičiūno mirties metines minint, Chicago Scenos Darbuotojų draugija stato jo komediją — Prisiškėlimas. Režisuoja Antanas Rūkas.

REIKIA TRIS KARTUS PADIDINTI BUTŲ STATYBĄ

IŠ LIETUVOS

Lietuvoje pagal septynerių metų planą turi būti pastatyta 2 mil. kv. metrų gyvenamojo ploto. Tai pusantro karto didesnis plotas negu dabar visas Vilniaus miesto gyvenamas plotas. Norint tą planą įvykdyti, reikia, kad statyba 1965 jau eitų tris kartus didesniu tempu nei 1959. Tokias išvadas paskelbė M. Joffe, Lietuvos miestų ir kaimų statybos vyr.

konstruktoriaus. Planą įvykdžius gyventojų butų reikavimai būsią patenkinti.

Vilniuje šiais metais turi pastatyti 33,000 gyvenamojo ploto. Daugiausia bus statoma pietų vakarų dalyje, kur yra vandentiekis, elektra, greičiausia čia pasieks ir gazo vamzdžiai. Kaune numatoma pastatyti taip pat 35,000, Panevėžy — 20,000.

Jei planas bus įvykdytas, tai 1962 Lietuvoje bus pastatyta 140,000 kv. metrų gyvenamojo ploto, arba 4500 butų. (Vadinasi, buto ploto vidurkis apie 31 kv. metras!).

Joffe mini, kad statyboje vienas gyvenamojo ploto kv. metras atsieina 838 rubliu. Jei buto vidurkis 31 kv. metras, tai tokis vienas butas turi atsieiti apie 26,000 rublių.

Pačiame Vilniuje namai bus statomi dideli blokiniai.

Butų remontai

Pabradaje pereitų metų vidury miesto vykdamosios komitetas nutarė remontuoti namą Nr. 21 Gorkio gatvėje. Rugsėjo 1 komiteto pirmininkas Zolnikas liėpė namo valdytojui pranešti gyventojam, kad išsikraustyti patys pas pažįstamus, iki bus atremontuota. Tai trukusią 2 mėnesius. Kai gyventojai išsikraustė, darbų viršininkas Trifonov tik po dviejų mėnesių pradėjo remontus.

Remontuodami viename bute pertvėrė virtuvinę plytą pu-

siau taip, kad jos vienas galas atsidūrė miegamajame kambaryje.

Taip butų remontų reikalais skundėsi Razin ir Šurila Sovietų kaja Litva.

Molinė statyba

Ukmergės rajone lig šiol kolchozai neturėjo patalpų gyvuliam, paukščiam laikyti. Juos paskirstydavo po senus tvartus, klounus. Dabar eina statyba. Siesikų kolchozas buvo suplanavęs paukštiną ir tvartus galvijam iš plytų. Bet tai būtų atsiėję 437,000 rublių. Tada statė molinius. Išėjo dvigubai pigiau. Jurgelionių kolchozas statė tvartus iki pusės iš akmens, paskui iš molio. Atsiėjo 59,000. Medis reikia taupyti.

Okupacijos sukakties paroda

Mariampolėje rengia parodą 20 metų okupacijos sukakties minėti. Bus trys skyriai: kompartijos kova už sovietinę Lietuvą, revoliucinis sąjūdis Sovietų valstyje, respublikos ir rajono septynerių metų planas.

Naujas kinas

Tauragėje atidarė didelio ekrano kinoteatrą "Jūra". Pirmas filmas jame buvo "Kapitono duktė". Bet daugiau filmų nėra. Pasirodė, kad kultūros ministerija parūpino kinui visus reikalingus aparatus, bet neparūpino didelio pločio objektyvo. Pirmai filmai pasiskolino iš Kauno, bet paskoliną daiktą reikėjo grąžinti, ir naujas kinas liko laukti, iki jam objektų duos.

PASIKALBĖJIMAS

su daugiausiai patyrusiu namų pirkimo - pardavimo tarpininku

Wm. J. Drake (Dragunas)

Richmond Hill, Flushing, Kew Gardens, Jamaica ir Jamaica Estates, nes tose vietose ramu ir gražu gyventi, o taip pat patogus susisiekinimas.

4. Kas darytina norint įsigyti namus?
— Reikia kreiptis pas patyrusį namų pirkimo pardavimo tarpininką, o tokiu yra Wm. J. Drake.

5. Kodėl kreiptis į Wm. J. Drake?
— Reikia jį kreiptis ieškant pirkti namus, nes toje apylinkėje užaugęs, jį gerai pažįsta, sėkmingai vertėsi namų pirkimo - pardavimo tarpininkavimu, turi 30 metų toje srityje patyrimo. Jis yra lietuvių imigrantų sūnus, gerai pažįsta kiekvieno lietuvių reikalus, galėsit su juo kalbėtis gimtąja kalba. Daugeliui lietuvių jis įvairiuose reikaluose patarnavo.

6. Kaip jis gali Jums padėti įsigyti namus?
— Nuėję į jo įstaigą Jūs užsiregistruojate, pasisakydami kokių namų jieškote, kiek galite investuoti ir kokioje vietoje norite sau namus pirkti. Jei tuo metu jis neturės Jums tinkamų namų, juos Jums suras ir praneš.

7. Kokiu laiku patogiausia į Mr. Wm. Drake kreiptis?
— Kreipkitės jį vakarais kasdien, o šėštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; sekmadieniais nuo 1 iki 6 val. po pietų.

Wm. J. DRAKE JUMS GERAI PATARS IR PATARNAUS

AMERICAN HOME REALTY

Wm. J. DRAKE REAL ESTATE BROKERIS

84-14 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.

(Forest Parkway Station)

Tel.: HI 1-5220

* Dėmesiu visų ty, kurie nori namus parduoti!

Kreipkitės į šią įstaigą ir jį greitai suras pirkėją.

NUOMOJAMI BUTAI A P D R A U D A

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS
SAVININKAS

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.

(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

▲

Salė vestuvėms, ir kitoms pramogoms. Be to, duodami polidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

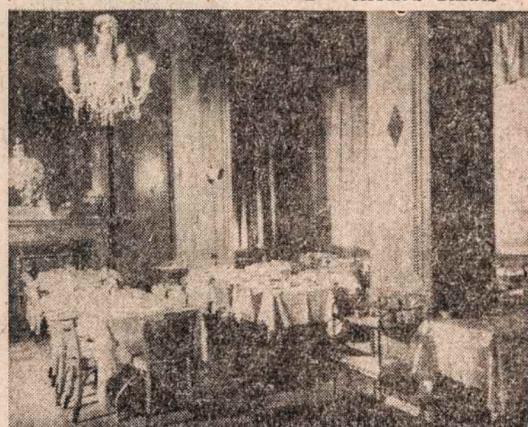
FESTIVAL RESTORANAS IR BARAS

VACYS STEPONIS, savininkas

40 East 26th Street, New York City, N. Y.

Tel. MU 3-2928

GERI PIETOS IR VAKARIENĖ — JAUKUS BARAS

Salės vestuvėms, susirinkimam ir kitiems pobūviam

Salėje gali tilpti 200 žmonių

LIETUVIŲ SUSIRINKIMAMS SALE NEMOKAMAI

Mielai kiekvienas bus sutiktas

DARBININKAS

Published semi-weekly except holidays weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy su nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLenmore 5-7281

Eucharistinio kongreso programa

J. MEDAITIS

Speciali Darbininkui informacija apie Tarptautinį Eucharistinį kongresą (2).

Eucharistinis kongresas Miunchene, Vokietijoje, susirenka liepos 31 ir užtruks ligi rugpjūčio 7. Tam laikui kongreso generalinis sekretoriatas, kuriam vadovauja vysk. J. Neuhaeusleris, yra nustatęs tokią programą, kuri dar gali kiek ir keistis. Manome, bus įdomu su ją susipažinti, kad turėtume bendrą vaizdą.

Liepos 31, sekmadienį, kongreso pradžia. Prieš piet bus pontifikalinės mišios ir suplikacijos Miuncheno - Preisingo arkivyskupijos pažnyčiose; parody atidarymas; popiežiaus legato sutikimas. Popiet iškilmių valanda kongreso pagelbinkam.

Rugpjūčio 1 - 2, pirmadienį ir antradienį, prieš piet pontifikalinės ir kitos mišios didžiojoje Miuncheno bažnyčiose. Per tas mišias bus galima susipažinti su naujomis liturginėmis apeigomis. Vakare iškilmingos mišios parapišose Miuncheno bažnyčiose. Po jų adoracijos: pirmadienį — moterų, antradienį — vyrų.

Rugpjūčio 3, trečiadienį, 9 val. ryto pontifikalinės Mišios katedroje vaikams ir jų tėvams su vaikų komunija. Moterų maldininkių kelionė į Andechs. Vakare 8 val. v. iškilmių aikštėje oficialus kongreso atidarymas. Atidaro sv. Tėvo legatas. Iškilmingas liturginis viso pasaulio dalyvių sveikinimas savo kalbomis; Eucharistinės pamaldos.

Rugpjūčio 4, Ketvirtadienį, prieš piet 9 val. mišios Miuncheno bažnyčiose. Liturginės apeigos bus paimtos iš gavėnios ir Velykų sekmadienio. Pamokslai apie Eucharistiją ir artimo meilę. Kunigų šventimai visoje eilėje bažnyčių. Parapijose tuoj po mišių — agapės. Popiet 3 val. 30 min. paskaitos įvairiom kalbom: "Eucharistija ir eucharistinis pamaldumas", "Vienybė ir taika kaip Eucharistijos vaisiai", "Eucharistija — krikščioniško gyvenimo centras". Vakare 8 val. iškilmių aikštėje pamokslas apie Eucharistiją ir kunigystę; kojų plovimas.

Rugpjūčio 5, penktadienį, 9 val. ryto mišios visoje Miuncheno bažnyčiose; pamokslai apie Eucharistiją ir Mariją; maldos valandėlė viso pasaulio moterims. 12 - 3 val. popiet Kristaus agonijos prisiminimai. Dachau mieste, buvusioje koncentracijos stovykloje, bus pašventinta Kristaus Agonijos koplyčia. Visų tautų atsisveikimo maldos. Popiet 3 val. 30 min. paskaitos įvairiom kalbom: kunigams "Naujojo gyvenimo tarnai", visiems — "Kultas ir kultūra". Vakare 8 val. iškilmių aikštėje kryžiaus pagerbimas. "Vienintelis kelias iš pasaulio suspaudimų ir bai-

mės — kentėti su Kristumi, kad su Juo būtume išaukštinėti".

Rugpjūčio 6, šeštadienį, 9 val. ryte mišios visoje miesto bažnyčiose; pamokslai tema "Savaitgalis ir sekmadienis"; 11 val. iškilmių aikštėje jaunimo valandėlė: "Kad visi būtų viena". Popiet 3 val. jaunųjų darbininkų valandėlė su prelatu Cardijn. Tą pačią valandėlę kitiems paskaitos: "Žodis ir sakramentas eucharistinėje aukoje", "Darbas ir dirbantysis žmogus santykiuje su šv. Duona", "Pasaulio formavimas ir išlaikymas Eucharistijos jėga". Vakare 7 val. 15 min. iškilmių aikštėje pasaulio paaugojimas. Pontifikalinės mišios bizantiniškai. Krikšto pažadų atnaujinimas, žvakių degimas.

Rugpjūčio 7, sekmadienį, kongreso užbaiga. Iš ryto 9 val. Teresės aikštėje pagrindinės pontifikalinės kongreso mišios ir pamokslas "Eucharistija ir pasaulio pabaiga". Auka misijoms. Bendra visų kongreso dalyvių komunija. Sv. Tėvo žodis, procesija. Popietis skirtas susitikimams.

Programos komisija, paskelbusi šią kongreso eigą, pastebi, kad kai kurie pakeitimai galimi.

Pirmųjų trijų dienų priešpiečiai ir popietės paliktos laisvos katalikų federacijų posėdžiams, tarptautiniams susitikimams, parodų ir bažnyčių aplankymams.

DIEVO MOTINOS statula Marijos aikštėje Miunchene. Bronzinė statula stovi ant kolonos. Autorius Hubert Gerhard (1594).

Lietuvos vyčių istorijos reikalais

Jei ne Lietuvos vyčių organizacija, prieš 47 metus sukurta, tūkstančiai Amerikoje gimusio jaunimo būtų išaugę mažiau sąmoningais lietuviais. Be paliovos minimi, nuolat aiškiniams organizacijos tikslai — "Gyventi tautai ir bažnyčiai" — pajėgė daugelį tampa priarišti prie savo tautos. Lietuvos vyčių organizacijoje mūsų jaunimas gavo lietuviškų žinių ir lietuviško ikvėpimo, kas jiems dirba daugely atvejų buvo neprieinama. Irgij žinių apie savo tautos praeitį ir tradicijas, apie savo tautos vargus ir reikalus, jie šias žinias visa savo jaunatviška energija tebenatdoja savo tautiečių labui.

Aplinkybėm keičiantis, keičiasi ir veiklos priemonės. Jei pirmaisiais gyvavimo metais daug kovota už Lietuvos nepriklausomybę, tai per praigtą dešimtmetį visais galimais būdais dedama daug pastangų prieš Lietuvos pavergėjus. Lietuvos vardas, jau antros ir trečios kartos lietuvių, su drąsa ir meile minimas laiškuose ir amerikiečių spaudoj tūkstančiai kartų.

Supažindinti Amerikos visuomenę su didžiu Lietuvos šventuoju, šv. Kazimieru, jo sukakties proga Lietuvos vyčiai išleido knygele ir jos keliolika tūkstančių egzempliorių išplatino. Prieš keletą mėnesių išleista nauja, taip pat gražiai iliustruota knygele apie Marijos pasirodymą Šiluvoje. Štai viena proga atkreipti dėmesį ir svetimtųjų ir mūsų pačių jaunimo į reikšmingą ir nedaug žinomą Lietuvos įvykį. Kai kitos mūsų įstaigos "praktiškais sumetimais" lengvai pasiduoda amerikonizacijai, Lietuvos vyčių organizacijoje nepaliaujamai dedamos pastangos lietuvių žadinti. Organizacijos metiniai seimai yra virptę į didelius, turiningus suvažiavimus, kuriuose spindi lietuviška dvasia, skamba lietuviška daina ir vis stipriau ir giliau išsijungia į lietuvišką darbą. Išauginta visa eilė vadų, kurių organizacinis sumanumas ir patyrimas dažnai yra imamas kitų organizacijų, draugijų ir parapijų veiklai pagyvinai. Ilgus metus Lietuvos vyčiai dirba tikrai neįkainojamą darbą, kurs dažnai lieka net nepastebėtas. Tad praeitis seimas nusprendė, kad šios svarbios Amerikos lietuvių organizacijos darbai nežūtų be jokio ženklo, išleisti Lietuvos vyčių istorija, kurioje būtų surašyti Amerikos lietuvių siekiai, organizacijos kūrėjų troškimai, mūsų galvosena, mūsų pasisėkimai ir nepasisekimai. Nekalbant jau apie svarbą tokios istorijos ateičiai, įdomu būtų ir mums (nukelta į 5 p.)

Raudonieji ir pilkieji

Spalvomis ne tiktai grožimės. Jomis reiškiami savo nuotikos ir idėjas.

Raudona spalva bolševikai žymi savo revoliucinius užsimojimus — veržimąsi į priekį. Tuo tarpu gatvėse ir keliuose raudonas žiburas judėjimo stabdo. Jis yra ženklas pavojaus. Ženkla judėti duoda žalia spalva: simbolis laisvės ir vilties.

Bolševikai pasirinko simbolį nelaisvės ir grasomojo išėjimo: mūsų saugokitės! Bet šio pavojaus galima nepastebėti, kai raudonoji spalva pridengiam pilkos.

Pilkuma atsiranda, sumaišius juoda ir balta. Juodai vaizduojamės negerovę, nelemtį ir vargą. "Palik tai juodajai dienai" — pasako lietuviai. Sveisiai balta diena nereiškia ypatingo apsirūpinimo: ji savaime gera. Kas yra gera, tesinga, nekaltai — laikoma balta. Kas yra pikta, neteisinga ir sutepa — sakome, yra juoda. Kalbame ir apie juodus žmonių darbus, tamsias padugnes.

Kai juoda ir balta susimaišo, atsiranda pilka. Pilkumoje nieko nematome ryškaus. Pilkum vadiname gyvenimą neaiškų, nepastovų, sėklų. "Pilkos dienos" — sakome apie tokį kasdienišką gyvenimą, kuriam nežiūrimė nieko šviesesnio, uždegančio, kilnaus.

Pilkuma užkloja ribą tarp gero ir pikto, tarp tiesos ir melo.

Amerikos visuomenėje tokias pilkas nuotikas iškėlė Ernest (F. Chester, vienas iš "New York World - Telegram" skaitytojų savo laiške redakcijai (kovo 2). Jis parašė:

"Kai buvau dar mažas berniukas, mokė mane namie, mokykloje ir bažnyčioje, kas yra teisinga ir kas neteisinga. Skirtumas buvo pasakomas aiškiai: teisinga yra balta, neteisinga

— juoda. Vėliau patyrimas pamokė, kad yra dar vidurinių dalykų — pilkų. Bet kas mane labiausiai supurtė, tai pastangos viską paversti pilkuma".

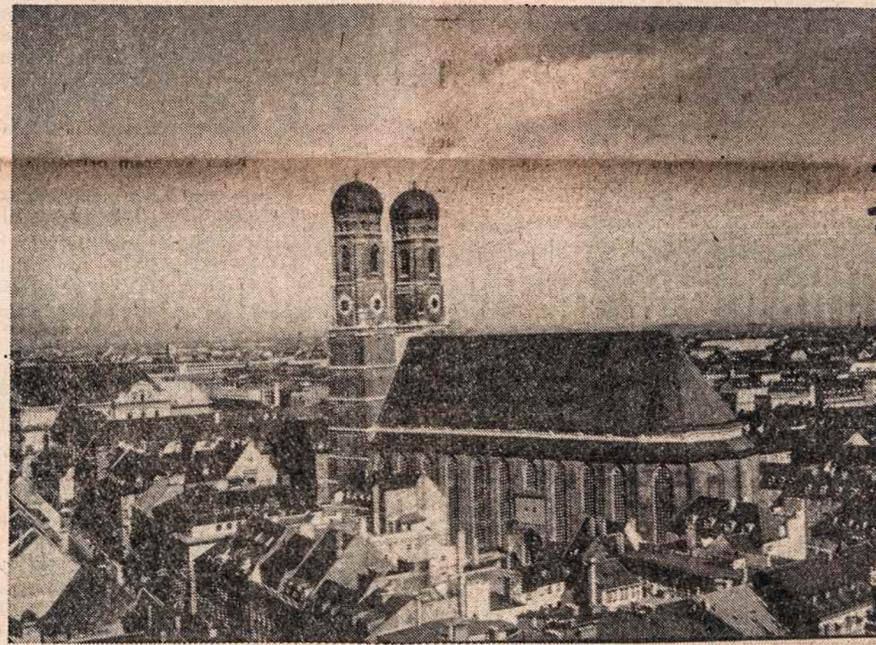
Pavyzdžiui nurodė bylą žudiko ir prievartautojo Carolio Chessmano. Gausiais laiškais reikiamas pasipiktinimas, kad tebenorima vykdyti teismo mirties sprendimą. Tokie "žmonės mano, kad bausmei užtrukus 12 metų, juoda nebėra jau juoda, o pilka".

Toliau laiške pastebima, kad amerikiečiai jau nebelaikomi baltaisiais riteriais, kadangi vis mažiau ima skirti kas yra juoda ir kas balta. Daros kažkokia pilkuma. Vis dėlto laiškų autorius tikisi, kad bus imtasi griežtų žingsnių išsaugoti šio krašto laisvę. Čia reikia kas nors ryžtingiau daryti.

Laisvės užuomina verčia to laiško mintį pratęsti: pasakyti, kas šio krašto laisvei graso.

Nors autorius nepasako, bet jis turi galvoje amerikiečių nerūžtingą kovą su raudonoju pavojum. Jis užsimena, kad amerikiečiai yra didžiausia tauta laisvame pasaulyje, tad turi pareigą jo laisvę ginti. Jai graso tarptautinis žudikas ir prievartautojas. Dėl to, kad jau 40 metų praėjo, o vis dar nebaudžiamas, juoda negali virsti balta ar pilka.

Tuo tarpu visai stengiamasi, kad raudona būtų perdažyta pilkai. Tam pasitarnauja vizitai ir revizitai, kultūrinis bendravimas, prekybos didinimas. Sudaroma pilkuma, užtrinama riba tarp žvėries ir žmogaus. Visuomenėje dar paskleidžiama kalbų, kad bolševizmas nėra jau toks juodas. Atsiranda grynėjų, kaip Carolio Chessmano tikrai todėl, kad sugeba vesti savo bylą. Sovietai moka tai daryti. Raudoną šviesą aprauckia pilka, kad lengviau priviliotų naujas aukas.

MIUNCHENE katedra statyta 1468.

gilumo ir verčia susimastyti dėl kelio, kuriuo buvo sukama nuo altoriaus į muzėjinį paminklą.

Sv. Kazimieras stovi to klystkelio pradžioje. Jis gyvena prie vidurinių ir naujų amžių slenksčio.

VIDURAMŽIAI jau blėso, kai užgeso šv. Kazimiero gyvata. Praslinkus aštuonerim metų po jo mirties Kolumbas nukeliavo į Ameriką. Naujo pasaulio atradimas sąlygėkai laikomas naujųjų amžių pradžia. Jie buvo paženklinėti dar dviem naujovėm: Koperniko astronomijos ir Liuterio reformacijos. Kopernikas buvo jau 11 metų berniukas, Liuteris — vienerių.

Nikalojus Kopernikas gimė ir augo prie tos pačios Vislos, kaip ir Kazimieras. Tiktai Koperniko gimtinė buvo žemupyje, Torno mieste, o Kazimiero — aukštupyje, Krokuvoje. Torna priklausė Prūsijos magistrui — Lenkijos karaliaus vasalui. Abu Kazimierai, tėvas ir sūnus, karalius ir karaliūnas, naujo magistro priesaiką taip

pat priėmė prie Vislos. Kopernikui tada buvo penkeri metai. Jis vėliau galėjo girdėti kalbant apie taurų, šventumu pagarsėjusį karalaitį. Vienas Prūsijos metraštininkas rašė, kad visi žmonės apie Kazimierą tikrai gerą kalbėję. Po mirties šv. Kazimiero garsas dar plačiau pasklido. Išplito visoje vidurio Europoje ir Italijoje, kuri tada buvo šviesi ir garsi savo mokslu ir menu. Tačiau savo šventu pagarsėjimu Kazimieras niekada nepalengė Koperniko. Priežastis labai paprasta.

Sv. Kazimieras susirado savąjį kelią į Dievą, ir tai ne atrodė kažkas nuostabaus. Ar mažai jau buvo šventųjų nuo to laiko, kai pasiliejė kraujas pirmojo kankinio šv. Stepono? Kazimieras, dar 13 metų vaikas, su lenkų kariuomene buvo žygiavęs Vengrijon imti vainiko, kurį dėvėjo Vengrų karalius ir krikščytojas šv. Steponas. Kazimierui nepavyko vainikuotis Vengrijos karalium, bet jis vainikavosi Sventojo aureole, surasta savam kelyje į Dievą.

Kopernikas surado žemės kelią — jos skriejamą aplink saulę. Tai buvo nuostabus aniem laikam atradimas, lyg dabarties paleistų į erdvę satelitų. Žmonės, ligi tol manę, kad viskas sukasi aplink juos, pasijuto besisuką erdvėje su apvaliu žemės kamuoliu. Kai Koperniko teorijos buvo paskelbtos, jau buvo surasta ir Amerika. Tai galutiniai įrodė, jog žemė yra apvali. Kolumbo ir Koperniko vardai ligi šiandien plačiai žinomi visam pasauliui, o šv. Kazimiero — nedaugeliui. Žmonėse labiau paplinta ne tasai žinojimas, kuris veda į šventumą, bet kuris nuveda į pasididžiavimą savo proto išradinumu.

Anie du atradimai žmonių mintis nubloškė į visatos erdves, o jų žingsnius išbarstė po žemės rutulio platybes. Sukosi ir svaigo mokytiem žmonėm galvos, kad tiek daug žino ir tokie yra išradinai. Viduriniai amžiai pasibaigė. Amžiai religinės kaitros, maldos ir atgailos, amžiai, kurie buvo telkęsi apie Dievą. Gimė nauji laikai,

pradėję vis daugiau sukintis aplink patį žmogų. Įvyko keistas paradoksas. Kai buvo rasta, kad žemė sukasi aplink saulę, kurios ji laikosi savo judesiu ir gyybe, žmonės pradėjo vis labiau nusisukti nuo savo Kūrėjo, nuo kurio priklausio visa būtimi. Viduriniai amžiai buvo apšaukti "tamsiais", "juodais" amžiais: jie slėgė žmogų, pančioję religinėmis dogmomis, varžė galvojimo, kūrybos ir elgsenos laisvę. Žmogus turis būti laisvas.

Yra žinia, kad niekas nėra ir negali būti visiškai laisvas nuo tiesos. Patyrus, kad žemė sukasi aplink saulę ir kad ji apvali, nebeliko laisvės kitaip galvoti. Priešingo galvojimo laisvė suvaržyta. Bet ne tokiu būdu, kokiu suvaržė religinė bei moralinė tiesa. Ši reikalauja keisti ne savo pažiūras į visatą, o savo gyvenimą, ir dėlto palaikoma varžtu. Tebenorima galvoti, kad nėra nei Dievo nei Jo įsakymų. Toks galvojimas per kelis amžius yra nuvedęs į grubų ateizmą, kurį šiandien išgyvename.

Sv. Kazimieras gyveno anom dienom, kai buvo besirodą ryškėsnai to paklydimu ženklai. Savo šventu gyvenimu, kaip ir kiti jo amžininkai — Kotryna Ganujietė, Pranciškus Paulas, Tomas Kempietis — jie buvo tartum Dievo išėjimas prie pavojingo naujų laikų vingio. Jų visų gyvenimo kelias buvo grįstas Kristaus mokslo sekimu (tokius mąstymus surašė Tomas Kempietis) ir Dievo įsakymų vykdymu. Apie šv. Kazimierą sakoma, kad "Dievo įsakymus buvo įglaudęs į savo širdį, atsiremdamas jais it tvirta uola". Gal ir dėl to šventi jo palaikai išsis šv. Petro bažnyčioje, kad būtų pabrėžtas Dievo įstatymų pastovumas mūsų dienom.

Kam tai rodo nepriimtina, susikuria savus įstatymus ir savas dogmas, ir pro jas žūri į žmonijos gyvenimą. Tada ir atrodo, kad viduramžių religinėje žaroje tebūta vienos tamsos, juodų dėmių. Bet tamsių dėmių žmogaus akim esama ir saulėje. (bus daugiau)

SIMAS SUZIEDĖLIS
ŠVENTASIS KAZIMIERAS
KELIOS PARALĖLĖS

(2) ANOM DIENOM, kai užėdavau į Vilniaus katedrą, pasitaikydavo joje rasti dvejopų žmonių. Vieni suklupe meldėsi, kiti žvalgėsi vaikštinėdami. Tokių žmonių galite užtikti kiekvienoje paminklinėje katedroje. Senos katedros lankomos ne tik maldai. Ir nieko dar prasto, jei kas domisi sena praeitimi, architektūros paminklu ar religiniu menu. Prasta tiktai tada, kai temato meną, žmogaus sukurtą, bet netiki, kad žmogus yra Dievo kūrinys. Žavisi negyva senove, bet nesijaučia esą šventovėje, kurioje budi Gyvasis Dievas. Tokie lankytojų akys nesikreipia į altorių ir kelias nelinksta Dievo pagarbai. Tokiem žmonėm Dievo nėra. Kam nėra Dievo, tam jau nebėra gilesnio ryšio tarp meo ir maldos, tarp kultūros ir

KŪRYBOS PRIEDAS

Ar savieji taip blogi?

Yra tokia Audubon Artists draugija, kuri kasmet New York'e ruošia didžiules parodas. Siemet buvo 18-toji metinė paroda. Išstatyta aliejinė tapyba, akvarelė, tempera, grafika, skulptūra. Daugiausia buvo tapybos, mažiausiai skulptūros. Paroda užėmė kelių aukštų namą, net ir rūšį. Buvo išstatyta keli šimtai kūrinių, atrinktų iš daugybės dailininkų. Buvo maionu atrasti ir du lietuvius. Su viena akvarele dalyvavo V. K. Jonynas, su viena litografija — Romas Viešulas, gavęs net premiją.

Paroda pasižymėjo įvairumu. Buvo ir realistų ir kraštutinių modernistų. Realistai labiau traukė gilesniu tikrovės praskleidimu, modernistai — techniniu išradingu.

Peržvelgęs tokią didelę parodą, susimąstai apie meną ir apie lietuvius dailininkus.

Mintydamas apie meno plėtotę, pamatai, kad jau seniai nebėra staigių naujovių; visi plakasi tuose pačiuose vandenyse, maitinasi tomis pačiomis idėjomis. Tik vieniem tai išeina stipriau ir geriau, nes turi didesnį talentą, daugiau darbo dėda. Kiti pračiuožia paviršiumi.

Kai palygini šią gausybę kūrinių su savais dailininkų kūrinių, paklaus: ar lietuviai dailininkai blogesni? Ir nustėmbi, kad

daugelis mūsų menininkų yra verti dalyvauti tokioje parodoje.

Ir dar daugiau! Matai, kad mūsų dailininkas daugeliu atžvilgių yra pralenkęs kitus. Jis ir originalus ir modernus, ir turi pasakyti daugiau, nes daugiau išgyveno.

Reikėtų tuo pasidžiaugti. Tai mūsų išblokštųjų iš tėvynės laimėjimas, pasiekimas laisvėje, kurios neturi Lietuvoje likę menininkai. Čia esantieji dailininkai nužengė gražų žingsnį, įvairiais atžvilgiais praturtino mūsų meną.

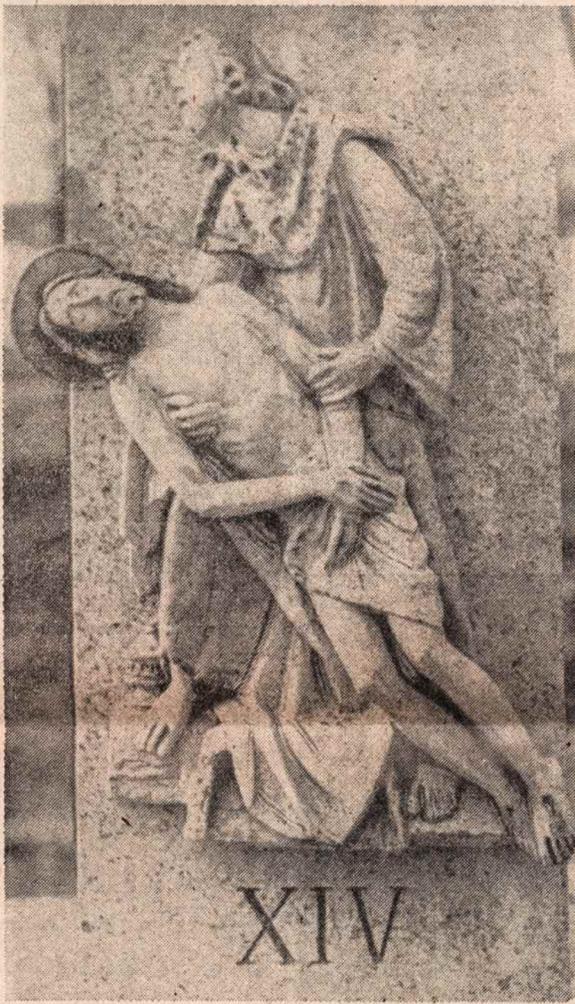
Į savus menininkus, tiek dailininkus, tiek muzikus ar rašytojus, mes žiūrime savotiškai. Tame žvilgsny dar daug "balanos gadynės" likučių.

Kai anais baudžiavos ir priešpaudos laikais nebuvo lietuvių menininkų, meną atnešė svetimieji į didžiulias bažnyčias ir dvarus. Taip ir pasiliko mūsų pažiūra, kad kas atėję iš

svetur, tai tikrai gera, vertinga ir brandu.

Laikai keitėsi, tauta išsimokslino, pasirodė talentai su sava kūryba. O kaip dabar? Ir ja žiūrėti, kad ji sava, neatėjusi iš svetur? Jei ji būtų sukurta svetimų, aišku, būtų gera. O iš mūsų ar gali būti kas gero?

Daug kas žiūri į mūsų meną skeptiškai, nepasitikėdamas.

KENNEBUNKPORTE, ME., pranciškonų vienuolyno sodyboje pastatytą Kryžiaus Keliu XIV vieta. Skulptorius — Vytautas Kašuba.

Vlodo Šlaito "Ant saulėgražos vamzdžio"

Tuo pavadinimu neseniai, nors su pereinamąja data, Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga išleido Vlodo Šlaito nedidelį eilijų rinkinėlį, kuriame telpa 27 eilėraščiai. Rinkinio pavadinimas, rodos, kiek įmantus, bet iš tikrųjų reiškia dainą ar melodiją, išgrotą saulėgražos vamzdeliu, kaip kadais rudeniais vaikai grodavo, kai neturėjo geresnių muzikos instrumentų. Lyg tokiai vaikystei priminti autorius groja liūdnes savo širdies melodijas.

Pirmoji jo eilijų knyga — Žmogiškos psalmės — buvo išleista 1949 m. Siemet poetui sueina 40 metų amžiaus. Gimęs Rusijoje, jaunystę praleido Aukštaitijoje, gimnaziją baigė Ukmergėje. Pereito karo pabaigoje pasitraukęs į Vakarų, dabar gyvena Anglijoje. Dalį dabar išleistas poezijos jau buvo paskelbęs Lietuvių poezijos antologijoje, išleistoj 1951 m.

Ką Šlaitas išgroja savo saulėgražos vamzdžiu? Iš tikrųjų, nedaug dalykų — širdies apsvylimų, gal dėl nelaimingos meilės, gal dėl tėvynės netekimo, gal bendrai dėl žmogaus tragiškumo. Eilėse yra liūdesio, melancholijos, kurią kiek praskaidrina gamta, bet melancholiją didina abejonė dėl geresnio būsimą gyvenimo, dėl to "nėra niekur mano širdžiai linksmumo" (p. 32). Bet tikėjimo ilgis, su tikėjimu šviestų labiau "negu vyšnių sodai" (p.

20). Dažnai eilėse mini mėnulį, kuris reiškia "švelnų liūdesį" (p. 21). Dažnas mėnulio panaudojimas galėtų ir įgirsti bei virsti banalumu, jei neišgautų naujų vaizdų (pvz. pusė mėnulio reiškia "didesnę gyvenimo pusę be prasmės"; p. 30).

Šlaito eilės parašytos naujoviškai, tikriau sakant, tai poezija prozos formoje, kur nesilaikoma įprastinio pastraipų (strofų) paskirstymo, eilučių sąskambio (rimo) ar net judesio dermės (ritmo). Kritikas Adomas Jakštas seniau labai bardavo už vieną eilutę trumpą, kitą "ilgą kaip smilgą". Bet dabar yra ir plataus masto poetų, rašiusių ar rašančių laisvai, pvz. Walt Whitman, amerikiečių poetas, rašęs eiles

VLADO ŠLAITO "Ant saulėgražos vamzdžio" viršelis.

bemaž vien prozos forma. Jo įtakos kiek žymu ir čia, ("Gal iš tikrųjų mes esam žolės pannašus?" p. 26). Grojimas vamzdeliu primena Tagorės Gitanjali (Aukos giesmė). O pasidavimas resignacijai, nusivylimui, primena ir mūsų Vieną žindį ("ar ne vis tiek, ar lyja ar nebelyja, ar degina kaitra, ar nebedegina?" p. 21).

Laisvas eiliavimas gal būt duoda progos ir jausmui laisviau pasireikšti, bet taipgi veda į pagundą pasikartoti, proziškai pasisakyti. Tačiau, nors ir kaip nuo dainos nutolęs ir realistiškas, autorius prisimena dainos palyginimus ir pagal tai duoda tokių gerų palyginimų, kaip "plieno žaizda smilkiny, kaip iširusi rozė" (p. 8), debesėliai danguj ir "širdy, netvarkingai išmėtyti" (p. 23) ar minėtina pusė mėnulio ir pusė be prasmės praėjusio gyvenimo. Ir tik kaip dainoj pasitaiko suderintas dvielis.

Kad ir liūdesio dainius, autorius vis dėlto pakankamai nuoširdus skaitytoją įtikinti jo poetinio pasaulio tikrumu. Niekartą jame pasireiškia tikras vyriškas ryžtas tamsesnius gyvenimo reiškinius skaidriau nušviesti.

(Vladas Šlaitas, Ant saulėgražos vamzdžio, eilėraščiai, 1959, Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos leidinys, 48 p., kaina 3 šil. arba 50 cn.)

A. Špl.

Kaip dar mažai praveriamos savų butų durys lietuvių dailininkų paveikslam. Geriau pasikabins kokią renesanso re-produkciją, o į lietuvių dailininką numos. Tiesa, reprodukcija pigesnė, bet išlaidos prabangos reikalas ne vieno didesnės, ir jis lengvai galėtų įsigyti lietuvių dailininkų paveikslą.

Bet prieš tai reikia įsigyti pasitikėjimą savu dailininku ir meilę savam menui.

Ateina, štai, mintis apie mūsų religinį meną, kurį sutinkame savose bažnyčiose. Per daug jis pilkas, neoriginalus, pagamintas komercinėse dirbtuvėse. Bažnyčios dažnai remontuojamos, perstatomos, bet labai retai kur pasitelkiamas lietuvis dailininkas. Tereikia tik palyginti šias bažnyčias su Marquette Parko, Putnamo seserų koplyčia, ir pamatysi, koks yra skirtumas.

Praeitą vasarą pastatė Kennebunkporte Kryžiaus Keliu. Jei tai būtų atlikusi kokia komercinė statybos bendrovė, sudėjusi reljefus iš katalogų, ar mes tai minėtume? Tai būtų eilinė šventovė, kurioje lanky-

tojas turi pats stengtis pakilti aukščiau. Dabar toji nauja šventovė pati lankytoją kelia.

Tai reti pavyzdžiai. Dažniau į lietuviškas šventoves ateina svetimi menininkai. Jie pristato kūrinius lietuviškom temom.

Teko matyti Šiluvos Marijos statulą, sukurtą Italijoje italo menininko. Ką gi, statula, kokių čia daug pagamina komercinės bendrovės. Nukalta dailiai, bet mažai kūrybos.

Yra išleistas ir Šiluvos medalikėlis. Vienoje pusėje Šiluvos Marija, kitoje šv. Kazimieras. Viskas atlikta Italijoje. Šv. Kazimierui panaudota Carlo Dolce paveikslas, o Šiluvos Marijai sukurtas naujas. Išleistas net didesnis medalijonas, kokių 5 colių. Tereikia tik palyginti, pav., su P. Rimšos medalionais, ir bus aišku, kur yra kūrybingas darbas ir kur tik amatas.

Kaip įsikverbė svetimieji į lietuviškas bažnyčias? Paleido kažkas gauda, kad Italijoje toki darbai pigesni. Taip, pigiau. Sako, kad Japonijoje esą dar pigiau. Kas iš to, kad pigiai sumoki, bet ir pati prekė lieka pigi.

P. J.

Kai sukasi "Baltaragio malūnas"

Neseniai teko išklausti plokštelės Baltaragio malūnas. Tai buvo tikrai retas literatūros vakaras privačiame bute — be salės, be plojimų, be pertraukų.

Ta keista nuotaikinga Kazio Borūtos pasaka paliko gilų įspūdį. Pajutai meilės išpažinimą lietuviškam žodžiui, kūrybinį

Atsiūsta paminėti

Vladas Šlaitas — Ant saulėgražos vamzdžio — eilėraščiai, išleido D. Britanijos Lietuvių Sąjunga Londone, 43 psl., kaina 50 c.

Tėvynės Sargas, kultūros, visuomenės, politikos ir socialinių mokslų žurnalas, 1959 m. nr. 2-3. Redaguoja dr. V. Litas, P. Maldeikis ir kan. V. Zakaraukas. Leidžia Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga. Turinyje: dr. V. Mar. — Krikščionybės likimas komunizmo režime, kan. V. Zakaraukas — Tiesa - vienybė - taika, Julius Gravrogas — Valstybės ir Bažnyčios santykių klausimas, M. Krupavičius — Egzistencialinė etika, dr. K. Sidlauskas — Lietuvos konstitucija ir piliečių teisės, V. Bad. — Visuomenės išlaikymo politika, dr. R. Caldera — krikščioniškoji demokratija už socialinį teisingumą, M. Krupavičius — Memorandumai vokiečių okupacinei valdžiai, Pr. Pauliukonis — Kazimieras Pakalniškis — Dėdė Atanazas, Fridrichas Funderis, arkiv. J. Skvireckas, sukaktuvėninkai kun. V. Bagdaničius, prel. L. Tulaba, įvykiai ir mintys. Numeris turi 172 psl.

entuziazmą, žodžio meną, perduotą visame gražume ir pilnume.

Baltaragio malūno pirmoji laida pasirodė Lietuvoje antros bolševikų okupacijos metu. Leidinys spaudoje buvo nutylėtas, o pats autorius ištremtas į Sibirą. Antroji knygos laida išleista Amerikoje. Iš jos Birutė Pūkelevičiūtė su Montrealio Lietuvių Dramos Teatru padarė vaidinimą ir aplankė nemažą lietuvių kolonijų. Vaidino be dekoracijų, be grimų, be kostiumų. Tebuvo skaitymas. Bet jis klausytoją pasiekė ir darė gilų įspūdį.

Norėdama tą vaidinimą skaitymą perduoti ir tiems, kurie negirdėjo ir nematė, Birutė Pūkelevičiūtė įrašė į ilgo grojimo plokštelės. Jų yra dvi plokštelės, (keturios pusės), sukasi arti dviejų valandų. Prasideda pasakojimu, kuris įveda į veiksmą. Toliau įsijungia kiti asmenys, pridėdami garsiniai efektai ir muzika.

Tai pirmas toks vaidinimas. Kada nori, gali išsiklausti, pakartoti, įsijausti. Patraukia klausytoją ir originali pasaka savo žodžio sodrumu, vaizdingumu, simbolika. Sužavi režisorių Birutės Pūkelevičiūtės estetinis perdavimas. Pradžioje kiek sunkiau įsitraukia, bet antroje dalyje vis labiau kyla įtampa, vis labiau sukasi Baltaragio malūnas. Praeina keisti žmonės, turį savą gyvenimą. Visus sumala velnias Pinčukas, bet ir jį perkūnas nutrenkia. Ypač nuotaikinga pabaiga. Pasaka turi ryškią simbolinę prasmę.

Audiofoninį tekstą parengė Birutė Pūkelevičiūtė ir Kazys Veselka. Režisavo Birutė Pūke-

BALTARAGIO MALŪNO plokštelės aplankas.

J. NARŪNĖ

KELIAS

Išeinu aš į platų ir vienišą kelią,
Per miglas ir lietus aš vienui tik viena,
Kad paverkčiau pajusčiau kaip širdį man gelia,
Kaip jaučiuos aš visur svetima.

Išeinu pasitikt mūsų dieną vasario —
Kaip klajūne, svetur vaikštinėju, bastaus
Ir nešiuos mano skausmą lyg baltą gėlelę,
Kurio niekas iš vargšės širdies neišraus. . .

Ir tada ateinu taip arti mintimis
Ten, prie brolių Tėvynės sargyboje,
Ir jaučiu, kaip menka aš esu prieš Jumis,
Kaip menka dulkę aš amžinybėje.

NAUJA "KNYGŲ LENTYNA"

"Knygų Lentyna" leidžia V. Saulius, kuris yra skaitančiai visuomenei labiausiai žinomas kaip gražiai išleidęs kelių poetų eilėraščių rinkinius, redagavęs V. Mačernio "Vizijas" ir kelius žurnalus tremtyje, parūpinęs naują S. Daukanto "Būdo" leidimą. Jo nuosavoje spaustuviėje Chicagos mieste ofsetu atspausdintas š. m. Nr. 1 turi 24 psl. ir viršelį, kurio seniau nebūdavo.

Pažadėta per 6 numerius perleisti visą 1958 - 1960 bibliografiją. Dabar pradėta nuo 1959 m., paskelbta iš viso 175

leiviūtė. Veikia pasakotojas — Juozas Akstinas, Baltaragis — Henrikas Nagys, Jurga — Birutė Pūkelevičiūtė, Girdvainis — Leonas Barauskas, Uršulė — Bronė Malaškieienė, Pinčukas — Kazys Veselka, Sešelga — Vytautas Šabalys, Raupys — Vincas Skaisgiris, Marcelė — Viltis Vaičiūnaitė, klebonas — Ričardas Simaniūškis, Muzikos ir garsų efektai Zigmo Lapino. Plokštelių viršelis — Kazio Veselkos.

Baltaragio malūnas gaunamas ir Darbininko administracijoje. Kaina 10 dol.

A. Džiugėnas

leidiniai (116 lietuviškų knygų, 44 — lituanicos ir 15 periodinių leidinių, įsteigtų 1959 metais).

Pradėta ir periodikos svarbesnių straipsnių bibliografija, kurią vienas lenkų bibliografas tiksliai pavadino: "vadovas labirinte" . . .

Senas redaktorius, jau pensininkas, pasikvietė talkon žymiai jaunesnį — Bronių Kviklį, buv. "Mūsų Vyčio" ir dabartinį "Lietuvos žemių aprašymo" (rengiasi leisti Tėvynės Myletojų Draugija) redaktorių. "Knygų Lentyna" leidžiama tikrai 300 egz., iš jų pusė siunčiama savo spaudai ir kitataučių bibliotekoms, ypač ten, kur yra lietuvių išeivių kolonijos. Prenumeratą renka: Mr. A. Ružancovas, 1132 N. Walnut St., Danville, Ill. Metams: JAV ir Kanadoje 2.50 dol., kitur — 1.50 dol. Dar liko ir senesnių metų komplektų.

Jonas Jablonskis, lietuvių rašomosios kalbos tėvas, mirė Kaune prieš 30 metų — 1930 vasario 23. Buvo gimęs 1860 gruodžio 30 Kubilių kaime, Bublelių valsčiuje, netoli Kudirkos Naumiesčio.

Kviečiame talkon DARBININKUI

DARBININKO administracija iš savo pusės daro visa, kad nereikėtų laikraščio kainos kelti. Palyginus su pirmąja kaina prieš 45 metus, DARBININKO prenumerata šiandien turėtų būti triguba — apie 9 dol. Tuo tarpu DARBININKO skaitytojai gauna laikraštį už 6 dol. Tai pigiausias mūsų laikraštis.

Norėdama ir toliau už tą kainą DARBININKĄ išaikyti, administracija šaukiasi talkos. DARBININKUI reikia naujų skaitytojų. Jų galima rasti, tik reikia pasiūlyti DARBININKĄ užsisakyti.

Tam tikslui kovo mėnuo skelbiamas DARBININKO vajaus mėnesiu ir naujiam skaitytojam daroma nemaža nuolaida.

Kas prisius 3 dol., DARBININKĄ gaus iki šių metų pabaigos. Kas prisius 8 dol., gaus 1960 ir 1961 metams. Kas suras 5 naujus prenumeratorių, gaus dovanai lietuviškų knygų už 15 dol.

Kviečiame užprenumeruoti DARBININKĄ sau arba artimiesiems, kurie DARBININKO dar neskaity. Paraginkite draugus bei pažįstamus, kad užsiprenumeruotų papigintai arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiems, kurie nori skaityti, bet negali užsimokėti. Administracija gauna nemažai tokių prašymų iš kitų kraštų ir pačios Amerikos.

DARBININKO skaitytojų talka surasti naujų skaitytojų padės administracijai ilgiau išsilaikyti nekeliant DARBININKO prenumeratos. Jei kiekvienas pasiryš prisidėti prie vajaus ir paieškoti naujų skaitytojų, nebus sunku to pasiekti.

Palengvinti išsiųsti prenumerata, dedama ši atkarpa. Prašome iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Prašau siųsti DARBININKĄ metams

Vardas ir pavardė

Adresas

Laikraštį užsakė

Siunčiu už:
prenumeratą \$....., aukų \$....., viso \$.....

(Data) (Parašas)

Venezueloje

T. J. VENCKUS, S. J.

Palikęs JAV, kur teko prabūti ilgesnį laiką, grįždamas į Urugvajų, atsiradau Venezueloje, Maracay. Lietuvių čia yra gal apie 150. Jie į Venezuelą atvyko apie 1948 metus. Iš seniau atvykusių lietuvių nebuvo žinoma nė viena šeima, tad naujai atvykę nerado jokios lietuviškos ištistos rankos, jokios tautiečių pagalbos. Be pinigo ir kalbos, be tinkamos nakvynės turėjo pradėti savo gyvenimą. Ir nuostabiai prasimušė. Daug dirba tekstilės fabrikuose, kai kurie eina vadovaujančias pareigas. Kiti dirba prekyboje, net tokioje aukštoje, kaip aukso, brangių akmenų ir laikrodžių. Retai tesutiksi tokią turtingą lietuvių koloniją. Be abejojimo, padėjo lietuviškas tvarkingumas, nuosaikumas, darbštumas, bet taip pat ir audimo pramonė, aukštos vertės pinigai — boliviaras. Kas labai maloniai stebino — tai lietuvių vieningumas, tautiškas. Retai pasitaiko, kad toks didelis nuosimtis dalyvautų misijose. Spėjame, kad gal tik dvi trys šeimos neatsilankė. Gerai prisidėjo ir pasireiškė Lietuvių Bendruomenės pirm. Jurgis Bieliūnas, Maracay apylinkės pirm. Henrikas Gavorskis. Veikliai pasireiškė Kukanauzai, Stiteliai, Volkmanai, Čineikai. Labai sėkmingai veikia lietuvių tarpe T. Antanas Perkumas, salezietis. Žmonės mieliai skaito "Darbininką", kuris paduoda įdomių žinių iš lietuvių gyvenimo. Misijas teko vesti man, sustojus pakelyje į Montevideo.

Toliau keliaudamas pasiekiau Valenciją. Šis miestas yra už 160 km į vakarus nuo Caracas. Miestą įsteigė kariai Alonso Diaz Doreno labai gražioje vietoje, tarp kalnų, netoli ežero Tacarigua. Miestas yra tipiška ispaniškas. Yra labai plati pramonė kaučiuko, audimo, žibalo. Lietuviai čia gavo gražaus ir pelningo darbo. Pirmieji atvyko apie 1947 m. Beveik visi turi gražius savo namus, yra gerokai praturtėję. Tik vienas dalykas vargina — tai dideli karščiai, ištiesus metus. Dėl to daug kas keliai į JAV, kai ateina kvotos eilė.

Lietuviai labai gražiai sugyvena. Jų yra apie 200. Yra bendruomenės skyrius. Valdymą sudaro Petras Tumėnas, Liudmila Zavadzkiene, P. Neniškis, Stasys Rackevičius ir Juozas Zavedzki.

Visi labai gražiai dalyvavo misijose, kurias man teko praveisti. Po misijų buvo Vasario 16 minėjimas. Paskui buvo suorganizuota vakarienių svečių garbė. Daug svetingumo man parodė Viltakiai, pas kuriuos teko prabūti kelias dienas, Biliutavičiai, Venckai. Lietuvių kapelionas T. Perkumas, salezietis, yra labai kolonijai pasišventęs. Vietos saleziečiai rodo daug palankumo lietuviams, užleisdami savo bažnyčią lietuviškam pamaldom. Vyskupas Gregorio Adam yra labai nuširdus lietuviams. Jis buvo mane pakvietęs kalbėti vienoje didžioje salėje Valencijos visuomenė.

Petras Tumėnas ir prekybininkas Leonas Tamošauskas malonėju mane pavėžinti po gražią Valencijos apylinkę. Išsivežiau mielus prisiminimus apie mielus tautiečius, kuriuos laikymas įkurdino vaisingoje Valencijos padangėje.

Lietuvos vyčių ...

(Atkelta iš 3 p.)

patiems sužinoti, kas buvo tie pirmieji pionieriai, kurie sugalvojo naują organizaciją tuo metu, kai visokių draugijų ir organizacijų rodosi buvo perteklius.

Bet knygos išleidimas su gausiomis iliustracijomis yra susijęs su didelėmis išlaidomis. Reikės bent keleto tūkstančių dolerių, kol bus galima eiti prie spausdinimo. Kad spausdinti tokią istoriją reikia, nėra klausimo, ypač kad jau baigiasi penktasis Lietuvos vyčių gyvavimo dešimtmetis ir tolimas atidėjimas gali pradžiai dar iki šiol užsilikusius davinčius.

Kiekvienas, kurs yra kada nors bent kiek bendravęs su šia organizacija, be abejonės, norės prisidėti prie šios istorijos išleidimo. Buvę nariai, kurie, kaip iš patyrimo žinome, pasilieka amžiniais organizacijos draugais ir rėmėjais, nors ir pasitraukę iš aktyvios veiklos, taip pat norės prisidėti didesne ar mažesne auka. Be aukų, Lietuvos vyčių draugų paramos, šis projektas yra neįmanomas įgyvendinti.

Kviečiame tad visus į talką. Ir vienas doleris ir šimtas dolerių bus mieliai priimamas ir vertinamas. Aukojusieji bent 5 dol. gaus po vieną egzempliorių. Tad nuosirdžiai prašome visų narių, buvusių narių, narių tėvų, draugų, visuomenininkų, lietuviško darbo rėmėjų paskirti savo auką Lietuvos vyčių istorijos fondui, žinant, kad Lietuvos vyčių istorija yra turininga ir garbinga dalis visų Amerikos lietuvių istorijos.

Savo auką — čekį išrašant vardu Knights of Lithuania — prašome siųsti Lietuvos vyčių išdininkei: Mrs. Rita Pinkus, 76 Providence St., Worcester, Mass.

Lietuvos vyčių istorijos fondo komisija:
Juozas Bolevičius,
Longinas Švelnis,
Stanley Vaitkus

APREIŠKIMO PARAPIJOS CORISTES: iš k. į d. J. Kulikauskienė, Mrs. J. Senken, Mrs. L. Senken. Choro koncertas buvo vasario 28. Nuotr. V. Mazelio.

Amerikai graso didžiausias pavojus

Paterson, N.J. Vasario 28 išpūdingai paminėta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktis. Jai gražią įžangą padarė vasario 16 vietos dienraštis "The Morning Call", paskelbdamas J. Jakubavičiaus 104 eil. gražų vedamąjį apie Lietuvą, o vasario 28 išvakarėse vietos meras W. H. Dillistin, pasirašydamas Lietuvos dienos proklamaciją. Pasirašymo fotografiją su kitu J. Jakubavičiaus straipsniu vėl paskelbė "The Morning Call".

Minėjimas pradėtas šv. Kazimiero bažnyčioje, kur buvo mišios už kritusius dėl Lietuvos laisvės, išklaustas gražus kun. V. Demikio pamok-

las ir drauge su kleb. kun. J. Kinta pasimelsta už Lietuvą. Bažnyčioje sklido Lietuvos himnas ir šalia altoriaus buvo Lietuvos vėliava.

Minėjimo aktas vyko lietuvių klubo salėje. Salė nedidelė, bet pilna dalyvių. Minėjimas užsitęsė, bet niekas nesiskirstė. Jį pradėjo A. Gudonis, o programai vadovavo A. Masonis. Vasario 16 aktą perskaitė stud. J. Adomaitytė. Invokaciją atkalbėjo kleb. kun. J. Kinta — minėjimo komiteto garbės pirmininkas. Buvo sugiedoti Lietuvos ir Amerikos himnai.

Paskaitą skaitė Stasys Lušys iš New Yorko. Pabrėžęs

laisvės reikšmę, nurodė, kad tada, kai Lietuva buvo galin-ga, jos kunigaikštis grai-bstė kiti į karalių sostus, o, kai netekome laisvės ir už ją kovojome, tai reikėjo ilgai belstis į tų pačių ir kitų galybių duris, kad mus pripažintų. Dabar padėtis yra ir geresnė, nes visi mus pripažįsta, ir blogesnė, nes okupantas yra žiauresnis ir be karo laisvės mums neduos. Tačiau, jei aukosimės Lietuvai ir lietuvių laisvėms, ir aukosimės kovai dėl Lietuvos laisvės, tai gali atsitikti, kad visi, kurie tik norėsime, dar grįšime į laisvą Lietuvą.

Po paskaitos į salę J. Jakubavičiaus ir didelių ovacijų lydymas įėjo dienr. "The Morning Call" prezidentas Henry A. Williams III ir tarė ilgo-ką, bet išpūdingą žodį, stipriai nukreiptą prieš komuniz-mą. Pabrėžęs, kad jam didelė garbė būti Lietuvos minėjime, plačiai išdėstė komuniz-mo grėsmę laisvajam pasauliui ir Amerikai. Pasmerkė Amerikos abiejų partijų poli-tikus, kurie ieško taikos su agresorium, siekiančiu kraujuje ir liepsnose sunaikinti A-meriką. "Su iškilėmis pri-ėmėme Ukrainos raudonąjį mėsininką, žmogų be garbės ir be sąžinės ir atidarėme duris bičiulystei ir prekybai, pamiršdami, kad jų prekės, pagamintos nemokamu vergu darbu, siekia sunaikinti laisvojo pasaulio industriją. Komunizmas yra pati žemiausioji žmogaus gyvenimo forma, žiauriausioji diktatūra, kur sunaikinama religija, šeima, namai. Aš nekentiu komunizmo ir noriu, kad jis būtų sunaikintas. Prieš jį turime kovoti to-

už McCormick, jis verčiasi alyvos prekyba, gyvena 99 Drake Ave.; Karolina — už Kelly, gyv. 201 Perry St. Iki 70 metų savo amžiaus dirbau vilnų fabrike, o vėliau prisijungiau prie sūnų. Žmona jau 6 metai laiko Gill kavinę Wynton St. Jei vaikams gerai eis, tai gal ir ji prisijungs prie Bruno restorano. Namai, kuriuose gyvenu, seniau stovėjo toje vietoje, kur dabar katalikų bažnyčia. Kai 1858 metais sumanė statyti bažnyčią, tai juos su arkliais atitempė į dabartinę vietą. Žinoma, reikėjo juos remontuoti. Sona pridūrė gyvenęs prieš mane, aš pastaciau antrą aukštą, kur ir gyvenu; apacią visą išnuomuju. Palinkėjau Aleksandrui su-laukti šimto metų. Dar tvirtas ir gerai atrodo. Mk.

kiomis organizacijomis, kaip jų su laikraščiais tokiais, kaip mano. Su juo turi kovoti visi, kurie priklauso bet kokiai bažnyčiai, nes komunizmas siekia sunaikinti visas religijas. Komunizmas dar niekad taip stipriai negrėšė Amerikai ir laisvajam pasauliui, kaip dabar. Jei išrinksime į Amerikos kongresą daugumą tokių, kurie taip galvos, kaip mes šioje salėje, tai okupantams galėsime pasakyti: "Get out iš pavergtų kraštų!". Kalba buvo daug kartų pertraukta ovacijomis.

Po jo kalbos buvo padaryta rinkliava. Ji davė netikėtus rezultatus: 922 dol. Lietuvos laisvinimui. Pats Henry A. Williams III išrašė čekį 25 dol. Kiti stambesni aukotojai: Lietuvių Klubas — 75 dol., J. Krukoniš — 60 dol., Liet. Bendruomenė — 50 dol., kleb. kun. J. Kinta — 30 dol., F. Saranka — 26 dol., Henry Schell Agency ir kun. V. Demikis — po 25 dol., J. Tumavičius, dr. Alf. Vileita, A. Gudonis — po 20 dol., Step. Augulio šeima, Ged. Klimas ir Alg. Eitmanas — po 15 dol. Priimtos rezolucijos JAV prezidentui, V. sekretoriui, kongresui, Altui, Viikiui ir Lietuvos atstovui J. Kajeckui.

Meninėje dalyje viešnios solistės gražiai nuteikė savo dainomis. O Zubavičienė jautriai sudainavo: Palaužta rūtelė St. Simkaus, Ar aš našlaitė — Gal tu nori, kad mylėčiau — Aleks. Kačanauskio bei Tulpės — F. Laumenskiene, New Y. konservatorijos stud. Ir. Stankūnaitė išpūdingai padainavo Mano tėviškė, Debesėliai, Tykiai, tykiai ir Sodžiaus idilijai, visas komponuotas jos tėvelio muz. J. Stankūno, kuris palydėjo pianinu abiejų solisčių dainas. El. Augulienės vadovaujama tautinių šokių grupė, akomponuojant muz. V. Justui, vikriai pašoko žio-gelį, dzūkų polką, jonkelį ir malūną.

Minėjimas vyko gražiai išpuoštoje salėje, už ką padėką priklauso Vytautui Gružui ir V. Auguliui, ypatingai V. Gružui, kuris nupiešė didelius Gedimino, Vytauto Didžiojo, dr. J. Basanavičiaus ir dr. V. Kudirkos paveikslus ir visa sujungė į puikų dekoratyvinį derinį. Ačiū ir J. Zubavičiui, kuris smulkiai nufilmavo visą minėjimą.

Po minėjimo parapijos salėje Henry A. Williams III ir svečiams pagerbti surengta vakariene, kur dar pasikeista jautriais žodžiais. Vakarienei (Nukelta į 6 psl.)

PATESONO "The Morning Call" leidėjas Henry A. Williams su lietuvių grupe Patersono, minint Lietuvos nepriklausomybę.

GAUSI IR NAGINGA SENŪJŲ LIETUVIŲ ŠEIMA

STOUGHTON, MASS.

Kai atvykau į Stoughtoną, vieną iš pirmųjų sutikau Aleksandrą Gilį, Sakėsi esąs nutautęs lietuvis. Nors jis vartojo anglų kalbą, nors namie kalbėjosi lenkiškai, bet mes susikalbėjome lietuviškai.

Prisiminiau jo 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį ir nuvykau į jo namus — 39 Brock St. Namai užrakinti. Sustojau pas sūnaitį. Šis pasakė, kad senelis tebedirba. Nuvykau į darbovietę, į Gill mašinų fabriką ir pasakiau, kad noriu pamatyti Aleksandrą Gilį. Jau buvo beveik penkta valanda. Mane nuvedė tiesiai į darbovietę. Pasveikinau sukakties proga. Išsikalbėjus paaiškėjo.

Gimė 1884 lapkričio 21 Vilniaus gubernijoje, Ašmenos apskrityje, Lugomovičių valsčiuje, Lazdūnų kaime. Tėvas buvo Jonas, o motina Marija Žilevičiūtė. Valdė pusę valakos žemės. Sulaukęs 25 metų, 1910

vasario 16 Lazdūnų bažnyčioje susituokė su Marijona Motiekaityte, kurią vietiniai vadino Maceikaite. Ji gimusi 1889 spalio 23.

Į Ameriką atvyko 1910 birželio 17. Išlipo New Yorke ir tiesiai atvažiavo į Stoughton, Mass., kur praleido visą amžių. — Kiek galėjo būti lietuvių 1910 Stoughtone? — Vieni save vadino lenkais, kiti rusais nors jie ir buvo lietuviai. Tokių galėjo būti per 400 šeimų. — Atvažiavai kartu su žmona? — Neturėjau pinigų. Atsiviečiau kiek vėliau, kai užsidirbau pinigų. Tai buvo tik 1913.

— Kaip sekėsi šeimos gyvenimas? — Jeigu žiūrėti į mano vaikus, tai šeimos gyvenimas buvo

geras: turėjau dvylika vaikų, iš kurių du mirė jauni, o 10 užaugo. Feliksas jau vedęs, gyvena 1692 Central St. Jis yra Gill mašinų fabriko vedėjas. Kazimieras vedęs lietuvių iš Norwoodo, gyvena 151 Southworth Court. Jis irgi dirba toje pačioje dirbtuvėje. Pranas vedęs suomę, bet katalikę, gyvena 457 Canton St. Vienas Justinas nevedęs. Gyvena su manim, 39 Brock St. Jis ilgai tarnavo kariuomenėje Japonijoje. Juozas, kuris yra dvynukas su Justinu, vedęs, gyvena 51 Perry St.; dirba mašinų fabrike. Stasys gyv. 1426 Washington St., vertėsi cemento darbu, bet nuo praėitų metų su kitu lietuviu Bruno Baronskiu atidarė Eastone prie pat Stoughtono restoraną. Edvardas prekiauja langais, gyvena 1332 Bay Rd., jam padeda Justinas. Juozapina ištekėjo į Norwood už Hill, jis yra paštininkas; Antanina —

IŠ VISUR

DARBININKO VAJUS randa atgarsį. Jau per pirmąją kovo savaitę atsilies naujų skaitytojų. Jų yra keliolika, o darums reikia keleto šimtų, kad Darbininko prenumeratą galima būtų išlaikyti nepakeltą. Dėkojame atsiliepusiems, kad mus suprato; suprato ir lietuviško spausdinto žodžio reikšmę. Laukiame naujų. Prašome paskubėti: turime dar vieną naujieną. Neuzilgo pradėsim atkarpoje spausdinti visai naują, niekur nespausdintą ROMANA, parašytą vieno iš mūsų rašytojų laureatų. Nepraileiskite progos pradėti jį skaityti iš pradžių. Siųskite Darbininkui prenumeratos užsakymą tuojau!

— M. P. Kiela iš Chicago, Ill., Ant. Šalčiūnas iš Philadelphia, Pa., ir Alb. Vanagas iš Sault Ste Marie, Ont. laimėjo po 25 knygų biblioteką kiekvienas. Šias knygas, skelbdama išpardavimą, paskyrė Gabijos leidykla.

— Lietuvių Krikščionių Demokratių Sąjungos konferencija šaukiama Toronte, Kanadoje, gegužės 28-29. Tokios konferencijos įvyksta kas dveji metai.

— Onos Ivaškienės tautinių šokių grupė, kuri veikia Bostone, kovo 25-27 dalyvaus New Hampshire valstijos ruošiamame liaudies šventėje Exterio mieste.

— Muz. St. Gailevičiaus kūrinį koncertas ruošiamas kovo 13 Toronte. Priskelimo parapijos salėje. Koncerto pelnas skiriamas Vasario 16 gimnazijai.

— Karolis Zalkauskas, buvęs Vykdomosios Tarybos pirmininkas, po sunkios operacijos gydyosi Washingtone.

— Kun. J. Gasiūnas iš St. Louis pakviestas dėstyti svietimas kalbas pietiniame Illinois universitete Carbondale, Ill.

— Miami Fla., A. Skudžinskaitės pastangomis suruoštas koncertas vasario 17 Biscay parko teatre. Grojo 50 asmenų orkestras, diriguojamas La Monica, ir dainavo solistė Lucille Blackton. Dalyvavo apie 3,000 žmonių. Savo žodyje respublikonų pirmininkas prisiminė Lietuvą ryšium su Vasario 16 švente.

— Kun. Petras Patlaba, šv. Antano lietuvių parapijos vikaras Cicero, Ill., pakviestas praveisti rekolekcijas Priskelimo parapijoje Toronte. Parapijai vadovauja lietuvių pranciškonai.

Studijų dienos Philadelphijoje vasario 27 - 28 buvo suruoštos Lietuvių Studentų Sąjungos dešimtmečio proga. Ruošė Philadelphia skyrius rytinio JAV pakraščio sąjungos nariams. Gausiam dalyvių būry buvo svečių iš Washingtono, Baltimorės ir New Yorko. Buvo svarstoma tema "Lietuviškos sąžinės sąskaita", moderuojant dr. K. Ostrauskui. Debatuose oficialiai dalyvavo D. Audėnaitė, T. Gečiauskienė, R. Kalvaitis, P. Mašalaitis, R. Tamošiūnas ir A. Zukauskas. Kitą paskaitą skaitė dr. Č. Mašaitis. Šeštadienį nuotaikingai praėjo linksmavakis — kaukių balius, sekmadienį buvo pamaldos (V.K.)

PARDUODAMAS

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO, 280 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

2 AUKŠTŲ MŪRINIS NAMAS su salėmis ir baru - restoranu. Barui - restoranu bei salėms yra baro - restorano bei kabareto licenzijos. Metinė apyvarta apie \$50,000.00. Pirkimo pasiūlymus siųsti — Amer. Lietuv. Piliečių Klubu Namų Pardavimo Komisijos Pirmininkui

ST. KARVELIUI, 188 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.

Gerb. Redaktorium,

Pereitame Darbininko numerį straipsnelio "O ko ko?" autorius pacitavo Liet. Enciklopedijos kelias eilutes, kur padaro labai neapgalvotą išvadą: "Svietimo ministerija paskelbė specialias instrukcijas moksleivių organizacijų reikalui, kuriomis uždarytos aukštesnės mokyklose veikusios moksleivių ideologinės organizacijos, paliekant išimtiną padėtį veikti skautams". Pacitavęs autorius daro išvadą, kad skautai ruošė ideologinius kursus be ideologijos.

Keista, kad autorius žodžiuose "paliekant išimtiną padėtį" pamatė įrodymą, jog visoje organizacijoje nieko nėra.

Man būtų labai įdomu, kokią naudą autorius su savo žvirbliska logika įneš į pradedantį išsilyginti ir užmiršti partines kovas lietuviškąjį gyvenimą? Mes jaunieji į partines kovas žiūrime su pasišlykštėjimu.

Mes taip pat. Tam ir pacitavome porą sakinių iš Lietuvių Enciklopedijos. Jei tai "neapgalvota išvada", tai ne mūsų, o to, kas Enciklopedijoje rašė. Galima pasitikrinti, atsivertus pacią Lietuvių Enciklopediją, ir įsitikinti, kad nurodytuose sakiniuose nėra ne tikai žvirbliskos, bet jokios logikos. Kodėl laiško autorius nepaskaitė tolimojo sakinio apie tai, kad skautai ruošdavo ideologinius kursus?

Jei moksleivių organizacijos buvo uždarytos dėl ideologijos, tai tasai nuostatas turėjo būti pritaikytas visom ideologinėm organizacijom; tai, ir skautams. Jie gi turi ideologiją, kurią išreiškia šūkiu "Dievui ir Tėvynei". Ateitininkai, St. Šalkauskio, jų ideologo žodžiais, siekia "Visa atnaujinti Kristuje tarnaujant Dievui ir Tėvynei". Yra bendrumo abiejų organizacijų ideologijoje.

Tačiau anas draudimo nuostatas nebuvo visiem lygiai pritaikytas. Vadinasi, arba pasielgta nelogiškai, vienai organizacijai sudarant "išimtiną padėtį", arba skautų organizacija labiau atitiko suvalstybinimui. Suvalstybinimas yra jau politika.

Gerai, kad šiandien jaunieji skautai tuo šlykštisi. Dar geriau būtų, kad ir vyresnieji būtų tokio pat nusistatymo ir akademiškai skautams nedrausėtų ateitininkuose dalyvauti. Ta da tikrai galėtume kalbėti apie "išlyginimą ir užmiršimą partinių kovų lietuviškame gyvenime". Ateitininkai savo nariams nedraudžia dalyvauti jokiuose skautų sambūriuose.

Neteko girdėti
Naujienose K. Barčiauskas iš New Yorko rašo, kad Vienybės koncerte vasario 7 dainavo Danutė Stankūnaitė. Yra žinoma sol. Danutė Stankūnaitė ir besimokanti dainuoti Irena Stankūnaitė. Kad jos abi būtų į vieną daktą susidėjusios, dar neteko girdėti.

Katalikų akcijos ir misijų centras

R. K. Kunigų Vienybės Centro Valdyba išsiuntinėjo Amerikos ir Kanados vyskupijų valdytojams laiška, kuriame išdėstė reikalą steigti Lietuvių Misijų — Katalikų Akcijos Centra. nurodė jos veiklos pobūdį ir prašė paramos ar tai auka, ar leidžiant tam tikslui padaryti rinkliavą lietuvių parapijų bažnyčiose.

Šiuo laiku jau pradėjo grįžti vyskupų atsakymai, kurie teikia daug moralinės ir medžiagiškos paramos. Kai kurie vyskupai ne tik leidžia daryti rinkliavą Centro reikalams, bet dar prideda savo auką.

Štai kai kurios ištraukos iš vyskupų laiškų:

Buffalo vyskupas Joseph A. Burke rašo: "Aš su džiaugsmu duodu leidimą padaryti rinkliavą bažnyčiose šioje vys-

Atsišaukimas į Pittsburgho ir apylinkės lietuvius

Vasario 18 minėjimas praėjo. Oras pasitaikė blogas. Ne visi atsilankė į minėjimą, ne visi girdėjo, kokius darbus atlieka Amerikos Lietuvių Taryba, kad Lietuvos reikalai būtų neužmiršti. Tam darbu reikia visų mūsų paramos.

Pittsburgho ir apylinkės lietuvių, kurie negalėję būti minėjime, atlikite savo pareigą. Dalis biznierių prisidėjo su savo auka, bet kitų vardų nematyti aukotojų tarpe. Prisdėkite visi savo auką. Tebūna jums pavyzdžiu Domininkas Petraitis iš Homestead, kuris yra senas, gyvena tik iš pensijos ir, negalėdamas dalyvauti minėjime, įteikė 10 dol. čekį

Savo aukas įteikite arba atsiųskite Pittsburgho lietuvių radijo stotims arba Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos nariams: J. Virbickui, V. Jucevičiui, A. Naujelytei, A. Krapiui; arba išrašykite čekį American Lithuanian Council vardu ir pasiųskite Vėrai Količienei, išdininkei, 2055 Rehman St., Pittsburgh 10, Pa.

Lietuvos laisvinimas turi būti visų lietuvių reikalas. Turime aukoti, kol mūsų tauta išlaisvins iš vergijos.

Alto Skyriaus Valdyba

Amerikai graso

(Atkelta iš 5 psl.)

nepaimtas nei vienas centas iš aukų. Jos visos, atskaičius kaitūtas būtinias išlaidas, bus peršustos Altui. Valio patersoniškiams, kurie, būdami negausūs, visada išpildo Alto nustatytą jiems kovai dėl Lietuvos išlaisvinimo aukų kvotą. Negalėjusieji dalyvauti, skubėkite aukas įteikti komitetui, nes jos bus skelbiamos spaudoje tik už savaitės laiko.

K. Alvarijas

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:

Glenmore 5-7281

kupijoje... tačiau, kadangi tai galbūt nebūtų pakankama Jums pagalba, aš dedu 100 dol. čekį Jūsų puikam darbui".

Toledo vyskupas atsiuntė asmenišką auką su linkėjimais. Dubuque arkivyskupas atsiuntė didelę auką ir savo nuosirdžius sveikinimus. Kansas City — St. Joseph vyskupas, kur lietuvių beveik nėra, atsiuntė gausia auką su nuosirdžiu raštu. Wichita vyskupas prisiuntė asmenišką auką ir pasižadėjimą prisiminti Kunigų Vienybės darbus maldose.

Harrisburgo vyskupas Leo Leech prisiuntė labai gražų laišką ir pažadą, kad lietuvių kunigai jo vyskupijoje nuosirdžiai prisidės prie organizuojamo Centro ir padarys rinkliavą savo bažnyčiose. Newarko arkivyskupas irgi labai maloniai leido šią rinkliavą lietuvių bažnyčiose: Lafayette vyskupas prisiuntė savo asmenišką auką, taip pat ir keletas kitų vyskupų atsiuntė laiškus su patarimais ir linkėjimais.

Cincinnati arkivyskupas parašė ilgą laišką, kuriame jis pasižada ateinančiame Vyskupų Susirinkime pats išdėstyti organizuojamo Centro reikalą ir prašo prisijungti lietuvių parapijų vyskupijomis sąrašą ir numatyto vedėjo — direktoriaus pavarde. Yra vilties, kad arkivyskupas, kuris yra žymi N.C.W.C. asmenybė, gali parūpinti Centrai nuolatinę paramą.

Jei susidarys tvirtas fondas, galvojama net 4 kunigus kvieisti Centro veiklai.

Kun. K. S.

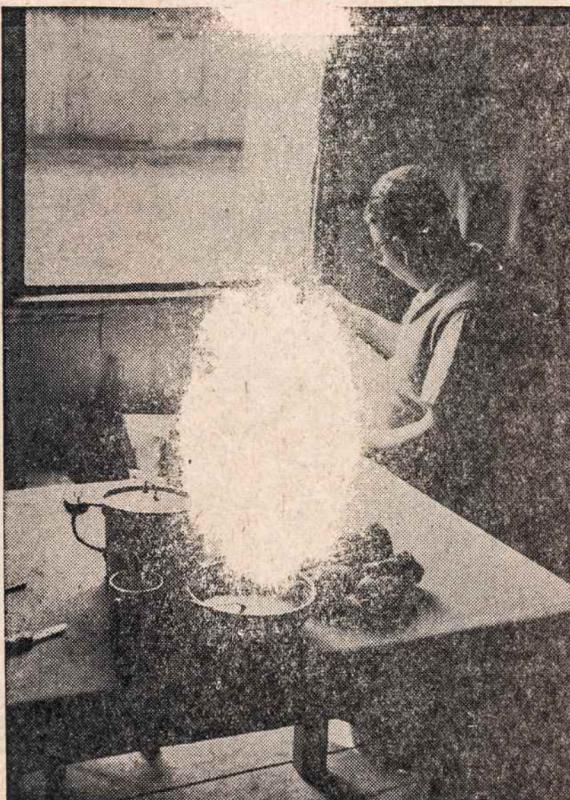
"MELAS ŠVENTYKLOJ" CLEVELANDE

Tokiu pavadinimu veikalą kovą 12, šeštadienį, stato Liet. Bendruomenės Clevelando Išsios apylinkės Vaidilos teatras.

"Melas šventykleje" — naujas veikalas, atsiradęs tuo pačiu metu ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir Al. Landsbergio "Penki stulpai turgaus aikštėje". Tai buvo "Penkių Stulpų" varžovas Clevelando apylinkės vykdytame dramų veikalų konkurse. Jury komisijos daugumai pasisakius už "Penkis stulpus", "Melas šventykleje", tesurinkęs mažumos balsus, atsidūrė antroje vietoje.

Vaidilos teatras parodė "Penkis stulpus", dabar rodo ir jų varžovą. "Melo" premjerai teatras rengiasi su dideliu atsidėjimu. Einant į sceną, kartu išryškėjo ir jo autorius — Viktoras Mariūnas, LB Centro Valdybos narys, ligi šiol reikšęs daugiausia tik straipsniais periodinėje mūsų spaudoje.

Zodžiu, kovo dvyliktoji išėjijos teatru bus įdomi diena: ar ji išrašys naują kūrybinį laimėjimą, ar pasiliks be didesnio atgarsio? Norėtume laimėjimo. Norėtume, kad šio laimėjimo liudininkų būtų kuo didesnis būrys. Štai kodėl at-

PABĖGELIŲ stovykloje. šiemet yra pabėgėlių metai Jiems renkamos aukos.

A.A. JONĄ GRĖBLIŪNĄ PRISIMINUS

Pittsburgh, Pa. — Vasario 18 iš šv. Petro ir Povilo bažnyčios, po gedulingų pamaldų, šv. Kazimiero kapinėse palaidotas Jonas Grėbliūnas. Velionies asmenyje Pittsburgho ir Homesteado lietuvių neteko uolaus veikėjo, gero kataliko ir susipratusio lietuvi.

A. a. Jonas Grėbliūnas, kaip kokia darbšti bitė, visą savo gyvenimą paskyrė lietuviškai katalikiškai veiklai. Pradedant jo veikla šv. Petro ir Povilo parapija ir vyčių organizacija, jo triušas išsišakojė į visus visuomenės darbus. Jis buvo LRKSA narys, priklausė šv. Petro ir Povilo draugijai, buvo Lietuvių ūkio klubo (Chamber of Commerce) vicepirmininkas, ALR Katalikų Federacijos pirmininkas, Alto skyriaus išdinininkas, dirbo Balfe, rėmė lietuviškus vienuolynus ir lietuvišką katalikišką spaudą. Kai Pittsburghe ėjo "Lietuvių Žinios", vėliau sujungtos su "Darbininku", a. a. Jonas Grėbliūnas buvo leidėjas, Spaudos draugijos pirmininkas, ir kartu su kun. Magnum Kazėnu nešė visą našta. Būdamas daugumos organizacijų valdybos nariu, ne tik lankė jų posėdžius, bet dažnai turėdavo gerų sumanymų, ir svarbiausia, buvo energingų sumanymų vykdytoju. Ar tai bus banketas, ar išvyka, piknikas ar kitokiš, parengimas, Jonas būdavo ne tik jų vedėju, bet ir darbininku - padavėju, o jo žmona ir dukterė plindavo bilietus. Jis pirmasis atvykdavo ir paskutinis išėdavo.

siliepiame į rengėjų balsą — jie kviečia į "Melo šventykleje" premjerą mus visus, todėl atsilankykime. Vaidinimas įvyksta slovenų salėje, pradžia 7 val. vak.

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos vakaras vasario 17 praėjo geru pasisekimu. Programa — Ciurlionio ansamblio pramoginio okto koncertas (vadovas R. Babickas), mokyklos jaunosios kanklininkės ir dainininkės (vadovė O. Mikulskienė), Stasaitės šokiai solo — buvo sekama su nuotaika. Kadangi tą dieną Clevelande vyko sporto varžybos, tad užgriuvė sportininkai prigrūdė lietuvių salę tiek, kad nelengva buvo ir pajudėti. Girdėti, vakaras rengėjams davęs taip pat ir pelno.

Clevelando ateitininkai (sendraugiai, studentai ir vyresnieji moksleiviai) vasario 28 Ciurlionio ansamblio namuose susirengė jaukius Užgavėnių blynus. Po įžanginės pirm. inž. Razgaičio kalbos, po dvasios vado kun. Dziegoraičio žodžio, buvo ne tik užkasta, bet iki soties prisioškta bei prisidainuota.

St. Papartis

"You only have to think of your family to know why we must keep the peace. But it's a big job—everybody's job—and it costs money. You can help strengthen America's Peace Power by investing in U. S. Savings Bonds. Why not start today?" says Robert Young appearing in "Father Knows Best"

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ STANKŪNAS & MASIULIS LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVE

LONDONĖ
Praneša visuomenės žiniai, kad gauta daug naujų įvairių medžiagų iš ko galima pasirinkti sudarant siuntinius savo artimiesiems: 100 įvairių medžiagų vyriškiems kostiumams 200 " " moterišk. kostiumams ir suknelėms 100 " " moteriškiems ir vyriškiems paltams
Vi-os vilnonės medžiagos—angliškos su jaudimu "M-de in England" Medžiagų pavyzdžius galima matyti ir pasirinkti pas mūsų atstovą
JONĄ DAUGIRDĄ / 237 Union Ave. Brooklyn 11, N.Y.
Tel. EV 4-1232 ir EV 7-4940

DOVANOS GIMINĖM

ISSIUNTIMU REIKALINGA PASIRŪPINTI JAU DABAR!
KAMŲ giminės SSSR, Ukrainoje, Gudijoje, Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Užkarpatėje labiausiai vertina gautam siuntinį???

Be abeio, ATRAIZAS GEROS, IMPORTUOTOS VILNONES MEDŽIAGOS SUKNELEI, KOSTIUMUI, PALTUI.

KUR galima pirkti vilnonės medžiagas dovanom pačiom žemiausiom kainom mieste?
TIK 3 KRAUTUVĖSE FIRMOS

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCY, N.Y.C.

Parduodama: šilkas, nailonas, satinas, aksomas, pliušas, gobelenas, drobė, medžiagos užuolaidom, antduriam, užvalkalam, baldam ir k.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, ISSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti EMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės

Specialiai žemos kainos tiems, kurie siunčia audinius į užsienį.

Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Mūsų tyros ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

Telefonas: ELizabeth 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO
Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo \$9.50 už pilną eilutę

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės škaros ir šalikai

Geriausias rūšies pigiausioms kainomis Specialūs patarnavimas paruošiant paketus į Europą

PAMĖGINKITE UŽEITI PAS MUS IR BŪSITE PATENKINTI

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y.
Tel.: AL 4-8319

TRAVEL to LITHUANIA

NOW you can VISIT RELATIVES in LITHUANIA WE ALSO ARRANGE TOURIST and BUSINESS TRIPS TO ALL PARTS OF THE SOVIET UNION We help you with your visas, reservations, etc. For all information write or call the most experienced travel agent on EAST EUROPEAN TRAVEL

COSMOS TRAVEL BUREAU Inc.
45 W. 45 Str. New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

AND TO OTHER PARTS OF THE SOVIET UNION GUARANTEED DELIVERY Duties and all charges paid here—Recipient pays nothing WRITE OR GO TO BRANCH NEAREST YOU:

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.

- NEW YORK 3, N.Y., 39 - 2nd Avenue — Tel.: AL 4-5426
- LAKEWOOD, N.J., 126 - 4th Street
- PATERSON, N.J., 95 Main Street — Tel.: MU 4-4619
- VINELAND, N.J., West Land Avenue, Greek Orthodox Bldg. — Tel.: LO 2-1446
- NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel.: LO 4-2750
- PITTSBURGH, Pa., 1015 E. Carson Street — Tel.: TR 3-1666
- WORCESTER, Mass., 22 Carlsbad Street — Tel.: SW 8-2868
- HAMTRAMCK, Mich., 9504 Jos. Campan — Tel.: TR 3-1666
- CLEVELAND, Ohio, 2683 W. 14th Street — Tel.: TO 1-1063
- CHICAGO, Ill., 2222 W. Chicago Avenue — Tel.: BR 8-6966
- SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter Street — Tel.: FI 6-1571

NUGAROS SKAUSMAI PRANYKO!

Kentėjau labai didelius skausmus nugaroje, kakle, galvoje pečiuose, rankse, slauynse, kojose ir keliuose: jaučiau didelį nervingumą ir kankino nemiga. Meldžiau Dievą pagalbą ir mano maldos buvo išaukštytos. Gydytojai chiropraktikai — Times Square, Bronx ir Brooklyn klinikoje — pašalinę visus mano skausmus ir visas problemas. Dabar aš jaučiuosi kaip 18 metų mergaitė. Dėkoju Dievui ir chiropraktikų klinikoms Times Square, Bronx ir Brooklyn. Jūs galite rašti ar skambinti norint smulkesnių informacijų apie tai, kaip man jie padėjo. — Mrs. Frances Randazzo, 625 Manida St., New York City, TU 7-2170.

CHIROPRACTIC CENTER OF TIMES SQUARE, 152 W. 42nd St. (Cor. E'way—Suite 508A)

CHIROPRACTIC CENTER OF BROOKLYN, 147 Montague St. (Near Borough Hall)

CHIROPRACTIC CENTER OF THE BRONX, 1015 Southern Blvd. (Bet. E. 163rd St. & Westchester Ave.)

Galima KVIESTIS Į NAMUS bet kur ir bet kurio laiku. Pakambinkite, parašykite arba apšaukite mus šiandien ir gausite šiuos uotą spalvotą knygėlę kurioje nurodyta k. p. CHIROPRACTIC CENTERS gali jums padėti. Užsisakyti vizitą skambinkite tel.: DA 8-2660.

PASISEKĖS BALFO VAJUS NEWARKE, N. J.

Newarko Balfu skyriaus ypaus pasibaigė. Vajų vykdė specialiai sudarytas komitetas, kuriam pirmininkavo kun. Petras Totoraitis. Į komitetą įėjo J. Trečiokienė, I. Daillidienė, V. Audėnas ir B. Sarkenis. Vajų globojo prel. Ignacijus Kelmelis.

Vajus skaitomas pavykęs: surinkta 909.16 dol. Negausiai Newarko kolonijai tai nėra maža suma. Aukos buvo renkamos aukų lapais. Toliau gyvenan-

tiems buvo siunčiami laišku (išsiųsta 300 laišku, o sugrįžo 42 su 255 dol.). Kad žmonėse šalpos idėja būtų gajesnė, komitetas gruodžio 6 buvo pasikvietęs žurnalistę S. Narkeliūnaitę su filmu iš Vokietijos lietuvių gyvenimo (atsilankė virš 100 žmonių), o sausio 10 buvo surengta vakarienė.

Aukos rinko ir surinko dolelių: S. Kontrimas — 100, K. Trečiokas — 80, I. Dilienė — 72, kun. P. Totoraitis — 64, K. Šipaila — 53, B. Sarkenis — 43, V. Mačinskas — 37.50, J. Trečiokienė — 35, E. Mažionis — 25, P. Purnas — 25, V. Audėnas — 13, J. Cepulis — 12, O. Pocienė — 12, B. Venskienė — 5.

Zymesnes sumas aukojo: po 25 dol.: M. Daukšyte, Freenoldo lietuvių klubas, J. Kralikauskas, L. Sušys, kun. P. Totoraitis, A. ir K. Trečiokai, M. Vaitkevičiūtė; 23 dol. aukojo S. ir J. Kontrimai; po 20 dol.: SLA 245 kuopa. Po 15 dol.: dr. A. Didžiulienė, dr. S. Kungienė, E. Mažionis; po 10 dol.: ALB Newarko Apylinkė, Baltrušaišaičiai, A. Beržinskis, I. ir V. Diliiai, dr. T. Hanlon, Jatulių

šeima, Kaunas Bus Co., V. Kiukys, L. R. K. Motery Sajungos 68 kuopa, Package Express Co., Br. Skudžinskas, dr. J. Staknevičius, K. Šipaila, Sv. Jurgio Draugija ir Trentono lietuvių klubas. Po 5 dol.: A. ir A. Andrews, J. Armanavičius, N. ir V. Audėnai, J. Avižienis, A. Baltutienė, M. ir M. Barauskai, Birutės Draugija, M. Bujauskas, J. Cepulis, A. Davis, P. Elseika, K. Galiauskas, G. Gedmintas, dr. I. Giedrikienė, J. ir O. Giraščiai, K. ir F. Graudžiai, R. Grazevič, G. ir V. Jančiauskai, V. Jokubaitis, A. Juškevičius, V. Kalašinskas, M. Kaseilis, A. ir P. Kazanaukas, prel. Ig. Kelmelis, V. Kiaunė, J. Kyrontas, K. Kolaitis, G. ir V. Kvedarai, Lietuvos vyčių 29 kuopa, V. Liobis, J. Lukas, V. Mačinskas, M. ir I. Matuliai, Newarko Lietuvių Demokratų klubas, Newarko Moterų klubas, J. Nausėdas, R. ir R. Ošlapai, M. Penkauskienė, O. ir S. Počiai, A. Ramonas, J. ir S. Savickai, B. Sarkenis, J. ir E. Šišai, O. Šulinskienė, V. Tumeilis, Mrs. G. Trybulas, B. Vembrė, A. ir V. Vosyliai, M. Zeman, V. Zoštautas, A. Žukauskas. Kiti aukojo po mažiau.

Komitetas taip pat surinko ir Balfu Centru pristatė 1400 svarų dėvėtų rūbų bei avalynės.

Vajaus komitetas dėkoja aukų rinkėjams ir visiems aukotojams, o taip pat V. Krūmėnienę, M. Janušonienę, P. Česaitienę ir J. Kazakevičienę, ruošusioms vakarienę, ir N. Audėnienę, daug dirbusiai prie laišku išsiuntimo.

Visiems, kurie bent kuo prisidėjo prie vajaus pasisekimo, aciu!

Vajaus komitetas

KOREA

AUSTRIA-REFUGEE CAMP

HONG KONG

BEGLIŲ VAIKAI.

Ieškomi: Martynas Pileckas, jo seserys: Elzbieta Mikelonienė, Agota Babarskienė ir jos sūnūs: Julius ir Albertas Babarskai. Ieško Kazys Pileckas, sūnus Kazio, iš Lietuvos. Minėti asme'ys į Ameriką atvyko prieš pirmąjį pasaulinį karą. Iki antrojo pasaulinio karo buvo susirašinėjama. Jie patys ar'a žinantieji apie juos prašomi atsiliepti: Alb. Repšys, 21 Thorne St., Worcester 4, Mass.

Papigintos knygos

Papigintomis kainomis Darbininko administracijoje gaunamos šios knygos: Zenono Ivinskio — šv. Kazimieras — 2 dol., J. Gailiaus — Susitikimas — 1 dol., dr. P. Gaidamavičiaus — Milžinas, didvyris, šventasis, — 1 dol., A. Maceinos — Saulės giesmė — 3 dol. Šias knygas užsisakiusiems už 7 dol., pridėdama dar viena knyga dovanai su nemokamu pašto persiuntimu. Kreiptis: Darbininkas, 910 Wiloughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

UPHOLSTERY SERVICE

UPHOLSTERY
Serving all 5 Boroughs and surrounding areas — TERMS — We do rewebbing, retying, reupholstery and all forms of upholstery. Cash or Credit. We do our own Financing. Combined Upholstery Service
TRiangle 1-4680

Norite geros—meniškos fotografijos

portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų, vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
gyv. 422 Menahan St., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

JULIUS KUMPIKAS ELEKTROS MOTORŲ TAISYMAS

119 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
ELEKTROS MOTORAI • VANDENS POMPOS
ORO KOMPRESORIAI • DULKIŲ SIURBLIAI
ELEKTR. VĖSINTUVAI • ELEKTR. GRĄŽTAI
Mėšinių ir salūnų šaldymo sistemos pilnas aptarnavimas
Papildomas gasas — Sudedami nauji vamzdžiai
Atidara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 5 iki 8 v.v.
Seštadieniais — visą dieną.
Dėl diesnųjų užsakymų skambinti STerling 9-6534 (po 8 val. vak.)

TO PLACE YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

REAL ESTATE

SCARSDALE

First floor — Living-room, sunroom or all purpose room, dining-room, powder-room, streamline kitchen. 2nd floor — 4 bedrooms and bath. 3 minute walk to I.H.M. Parochial School; convenient to Edgewood School. Price, \$29,000. — Sole Agent ROBERT M. IRISH, 8 Harwood Court, Scarsdale, N. Y. Tel.: SC 3-0348, SC 3-0516.

In SAINT MARY'S PARISH in DUMONT, N. J.

Owner transferred. 2 yr. split level; 8½ rooms, 3 bedrooms, 1½ baths, recreation room, garage, fenced yard; \$23,500. DUMont 5-0042.

In SAINT PETER'S PARISH

In PORT WASHINGTON, L.I.N.Y. Stone, brick, shingle slate roof, 4 bedrooms, 2 baths, fireplace. \$35,000. Walking distance to RR, churches and shopping. — Reasonable offer considered. PO 7-6600.

In Saint Raphael's Parish, in EAST MEADOW, L.I. N. Y. \$19,500. 80 x 100 landscaped plot; 4 bedroom field-stone front, Cape Cod; attached garage, patio, 20 ft. living rm., 15 ft. dining rm., eat-in kitchen, 21 ft. paneled study, semi-finished basement; low taxes. Many extras included. Parochial school under construction. Owner. SU 1-8546.

H. W. FEMALE

MOTERIS

ĮVAIRIEMS DARBAMS DELIKATESŲ KRAUTUVEJE

Nuolatinis darbas — kreiptis asmeniškai — GEORGE'S Delicatessen 170-13 Jamaica Ave., Jamaica, L.I. JA 6-0659

ROOFING SERVICE

SERV-WELL ROOFING CO.

All Types of Roofing & Repairs Side Wall Shingling Gutters, Leaders, Skylights Reasonable. Guaranteed Work.

VI 8-3800

FLORISTS

BELMONT FLORIST

• Wedding Arrangements
• Artistic Funeral Designs
• We Deliver Anywhere
F.T.D. Member
LO 7-8345 / 506 W. 207th Street

RESTAURANTS

JIM'S Restaurant and Pizzeria 65-01 Grand Ave., Maspeth

PIZZA - to go, BEER and WINE Pies, Food and Sandwich Orders to take out. Give us a call and your Meal or Pie will be prepared. DAVenport 6-7327 We Deliver

CHILDREN BOARDED

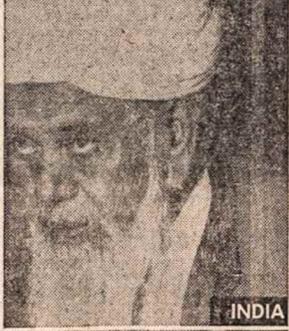
CHILDREN TAKEN CARE OF DAILY

Catholics Welcome
Corona, L. I. Vicinity
Inspection invited

REASONABLE PRICES
HI 6-0355

CHILE

INDIA

AFRICA

BĖGLIAI. Pabėgėlių metais jūsų auka N.C.W.C. palengvins vargą pabėgėliams, kurie gyvena stovyklose Europoje, Artimuose ir Tolimuose Rytuose. Kartu su Amerikos vyriausybe katalikų N.C.W.C., kuri turi 84 įstaigas 62 kraštuose, jiems nuvežta maisto iš čia susidariusio pertekliaus Amer. vyskupo fondas skelbia visoje Amerikoje vajų kovo 20-27 d.d.

BEROLINA

Das grosse deutsche Schuhhaus in New York

bringt Ihnen die GRÖSSTE AUSWAHL

importierter Qualitätsschuhe

UNSERE WINTERWARE IST EINGETROFFEN

Schöne Stiefelette
camarel Lamarind, markante Grobstepperei, Spitzderby, warm gefüttert, Lammfellbordüre, Porosohle mit Golfkeilabsatz

Attraktiver Après-Ski
stonefarbig Veloursleder mit arabischen Lemenia, aparte Zierschnalle, verdeckter Gummizug an der Innenseite, smokte Porolangelsohle, Lammfell gefüttert.

Kinder-Schwoedenstiefel
mit Seitenschnürung
goldbraun Rindbox, warm gefüttert, Ozelotkragen, rings godoppelt, Porosohle.

DEUTSCHE KAMELHAAR-HAUSSCHUHE

PREISLAGEN ... \$1.95 - \$2.95 - \$3.95

sowie unsere besonders preisgünstigen

DAMEN-HANDTASCHEN AUS ECHTEM LEDER

und DEUTSCHE PERLONSTRÜMPFE

ARBEITSSTIEFEL FÜR HERREN \$11.95

aus Waterproof-Leder für nur...

Kinderschuhe nur in unserer Ridgewood-Filiale

UNSERE FILIALEN:

58-10 MYRTLE AVENUE RIDGEWOOD, QUELNS
Tel.: HY 7-7079

1151 MADISON AVENUE
Nah 86. Str. Tel.: BU 8-8876
NEW YORK CITY

Geöffnet Montag, Donnerstag und Freitag bis 9 Uhr abends
Übrige Tage bis 7 Uhr

Um dem großen Kundenkreis besser und gewissenhafter dienen zu können, bietet Ihnen das BEROLINA-HAUS die GRÖSSTE AUSWAHL an VERSCHIEDENSTEN UND BESTEN DEUTSCHEN QUALITÄTSSCHUHEN und ge-

währleistet dadurch FÜR JEDEN FUSS den richtigen SCHUH und FÜR JEDES BUDGET den richtigen Preis. — Und bei BEROLINA gibt es keinen Kaufzwang. Wählen Sie in Ruhe. — Sie werden freundlichst bedient.

AR JŪS ŽINOTE,

kad iš jūsų atlyginimo yra išskaityti pajamų mokesčiai — valstybiniai ir federaliniai?

Jūs turite teisę dalį įmokėtų valstybinių ir federalinių mokesčių gauti atgal

Daugelio metų patyrimą ir plačią praktiką taksų srityje turįs

ALBERT F. PETERS

(PETRAUSKAS)
DIPLOMUOTAS SĄSKAITININKAS

jums padės

Mes užtikriname mūsų darbo pasekmingumą, mes jums atstovausime visur veltui, jeigu jūs savo taksų reikalus tvarkysite pas mus.

84-14 JAMAICA AVE., VI 3-1477
WOODHAVEN 21, N. Y. APDRAUDOS IR SĄSKAITYBA

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiais apdraudos reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (Income Tax) užpildyti, pirkiniai piniginių perlaidų (Money Orders), Mutual Funds

Kreiptis:

HAVEN REALTY

Joseph Andrusis Insurance

87-09 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N.Y.
Tel.: VI 7-4477

Siokiadieniais — 9 val. ryto ligi 9 val. vak.,
sekmadieniais — 1 val. p.p. ligi 5 val. vak.

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES J. RAMANAUSKAS
1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa.
POplar 5-4110

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 Chesnut Street New Britain, Conn.
Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS
74 Providence Street
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME

Joseph J. & Johanna H. Dirsas

51 PROVIDENCE STREET
WORCESTER 4, MASS.
PLeasant 4-3501 PLeasant 4-3665

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis

— naujose patalpose —

SKAUSMO VALANDOJE SUTEIKIA PUKŲ PATARNAVIMĄ

Edward A. Zigas FUNERAL HOME

540 East St., New Britain, Conn.
Tel.: BA 9-2242 — 9-9336
Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.

PAUL'S RESTAURANT

LIQUORS — BEER — WINES

SKANŪS LIETUVISKI UŽKANDŽIAI

Šeštadieniais, sekmadieniais

Griežia J. Mortotaičio lietuviškas orkestras

Sav. P. VİSNIAUSKAS

31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-3544

REPUBLIC

Wine & Liquor Store

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

Sav. M. ir J. JOKUBAIČIAI

Didelis pasirinkimas

įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų

šventėms bei kitokioms progoms

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

Pamaldos už a. a. arkivyskupo Juozapo Skvirecko vėle buvo atlaikytos ketvirtadienį, kovo 3, Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias aukėjo parapijos klebonas kun. N. Pakalnis, asistavo kun. dr. J. A. viža ir kun. V. Dabušis, ceremonijas tvarkė kun. V. Pikturna. Pamaldas organizavo New Yorko - New Jersey Kunigų Vienybės provincijos valdyba. Gal dėl vėloko laiko, o gal dėl blogo oro (tą rytą N. Yorką ir Brooklyną padengė 5 colių sniegu) į pamaldas atsilankė labai maža žmonių, o ir kunigų galėjo būti daugiau. Ypač pasigėsta oficialių įstaigų bei visuomeninių organizacijų atstovų, kurių, berods, tarnyba valandomis per daug nevaržo.

ALR Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopos susirinkimas šaukiamas kovo 13, sekmadienį, 3-30 val. popiet Apreiškimo par. salėje. Po susirinkimo bus laimėjimų vakaras. Pirmininkė J. Terebentienė prašo visas narys dalyvauti.

LB New Yorko I apylinkės narių metinis susirinkimas įvyks kovo 13, 12 v. Apreiškimo parapijos mokykloje, Brooklyne. Programoje — pranešimai, valdybos rinkimai ir kt. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Jadvyga Maliukienė mirė kovo 1. Palaidota iš Apreiškimo parapijos bažnyčios kovo 4 šv. Karoliaus kapinėse. Paliko liūdinčią dukterį Valerijų Lagauskienę su šeima.

Neringos tunto skautės New Yorko vasario 27 savo sueigoje paminėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę, kurią pravedė pskt. Aldona Noakaitė. Dalyvavo tėvai, svečiai ir skautai. Sešios skautės ir septynios paukštytės davė įžodį. Dvasios vadas kun. J. Pakalniškis pasakė kalbą ir paminėjo nepriklausomybės šventę.

Po iškilmingos dalies skautės turėjo trumpą programą, sktn. V. Čečetienė papasakojo apie pasaulio skaučių susimąstymo dieną, kuri buvo vasario 22 Scarsdale, N.Y. Toje tarptautinėje sueigoje lietuvės skautės atstovavo sktn. C. Čečetienė, pskt. A. Noakaitė ir pl. A. Šileikytė. Iš ten atsinešė žvakutę, kurią uždegė sueigoje. Žvakutes uždegė ir visos dalyvavusios skautės; vienos degė už Lietuvą, už žuvusius partizanų, skautes, už skautybę, kitos atsiminė skautes Lietuvoje, kurios negali laisvai dalyvauti sueigose.

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood; tel. VA 1-2613
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p.
8-štadieniais iki filmo pabaigos, trečiadieniais — 12 val. dienos
Penktadienį, kovo 11 — iki Trečiadienio, kovo 16, 1960
"AM BRUNNEN VOR DEM TORE"
Vaidina Sonja Ziemann - Paul Klinger - Hans Stuewe - Fritz Wagner - Willy Fritsch - Heli Finkenzeller - Hans Richter - Mariane Ried - Ludwig Schmitz. Priedui spalvota filma "Saison in Oberbayern"
Be to, naujausia Vokietijos Iyvykų savaitinė apžvalga

Tel.: APllegate 7-0349

Sav. V. ZELENIŠ

BANGA TELEVISION

3423 FULTON STREET

BROOKLYN 8, N. Y.

35 iki 40% NUOLAIDOS 1959 metų vokiškos gamybos radio, HI-FI bei Stereo aparatams. • Dideli atpiginiimai Admiral bei RCA televizijoms • Čerliausia progą įsigyti Fedders oro vėsintuvą (Air conditioner).

Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisymas atliekamas kvalifikuoto techniko, pripažinto RCA.

DAREO VALANDOS: Kasdien iki 7 val. vak. Pirmadieniais iki 6 val. vak.

Jubilee žurnalas 10 nr. išidėjo du puslapius apie lietuvių Sibiro maldaknygę Marija, gelbėki mus. Vienam puslapyje perspausdinta lietuviško teksto originalas, kitame — anglų kalba supažindinama su pačia maldaknyge ir duodami maldų vertimai. Puslapiai atspausti trim spalvomis. Pridėta ir atskleisto originalo nuotrauka. Maldaknygę anglų kalba išleido vienuoliai paulistai New Yorko.

Liet. Moterų atstovybės N. Yorko klubas balandžio 24, per Atvelykį, rengia Velykų stalą Carnegie Endowment salėje.

Krepšinio rungtynės tarp LAK ir latvių krepšinio komandos, pastariesiems prašant, atidėtos iš šeštadienio į ketvirtadienį, kovo 10 d. 8 val. vak.

Jaunųjų Dailininkų kūrinių paroda bus balandžio 2-3 ir 9-10 piliečių klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyne. Parodą organizuoja Akademino Skautų Sąjūdžio New Yorko skyrius. Jos tikslas yra iškelti visuomenės akse mūsų jaunąsias menines pajėgas ir pasigėrėti bei įvertinti jaunųjų menininkų kūrybinį darbą. Parodą sutiko globoti prof. V. K. Jonynas. Tikimasi, kad visuomenė parodys šiai parodai tinkamą dėmesį. Jauni amžiumi arba profesiniu patyrimu dailininkai, norį savo kūrinius šioje parodoje išstatyti, prašomi apie tai pranešti Vyteniuvi Ramanaukui, 104-29 89 Ave., Richmond Hill 18, N. Y. Tel. VI 6-0041.

PUBLIKA APREIŠKIMO parapijos choro koncerte vasario 28. Nuotr. V. Maželio.

APREIŠKIMO PARAPIJOS koncerte vasario 28: iš d. į k. kleb. kun. N. Pakalnis, komp J. Štarka, Tėv. L. Andriekus, kun. V. Pikturna ir Tėv. B. Ramanauškas. Nuotr. V. Maželio.

IŠLEISTUVĖS KAZIMIERUI IR ONAI MARCINKAM

JERSEY CITY, N. J.

Sausio 31 Mykolo ir Magdalenos Barauskų namuose, 21 buvo surengtos išleistuvės Kazimierui ir Onai Marcinkams, kurie dabar išvyko į Floridą ir kur anksčiau apsigyveno jų sūnus Vytautas Marcinka.

Susirinko gana gausus būrelis giminių ir draugų, per 20 asmenų. Vasario 7 išleistuvės dar buvo pakartotos Marcinkų namuose, kurie dabar parduoti. Abiejuose pobūviuose atsilankė Jersey City šv. Onos lietuvių parapijos klebonas kun. Jonas Sernius. Pobūvio metu buvo pasakyta kalbų, prisiminta praeję laikai ir nuveikti darbai, o taip pat pareikšta geriausi linkėjimai.

Kazimieras Marcinka atvyko į Ameriką 1911 ir visą laiką gyveno Jersey City. Jis buvo paprastas darbininkas ir sunkiai dirbo, bet nepasigailėjo nei laiko nei darbo vietinės lietuviškos visuomenės labui. Prieš 45 metus, kai buvo steigiamas parapija, Kazimieras Marcinka buvo vienas iš svarbiausių iniciatorių ir organizatorių. Jis vaikščiojo ir kvietė lietuvius į susirinkimus, rinko parašus leidimui gauti, rūpinosi lėšomis, kol parapija buvo įkurta, bažnyčiai nupirka, kinoteatro pastatas ir žemės sklypas. Reikėjo pristatyti zakristiją, pritaikyti vi-

są pastatą bažnyčiai, padaryti vidaus įrengimus ir nupirkti namus klebonijai. Tas visas buvo padaryta, vadovaujant klebonui, parapijiečiams remiant pinigais ir darbu. Reikėjo dar salės susirinkimams. Pinigų nebuvo. Tai Kazimieras Marcinka su savo draugais rado išeitį. Jie grįžė iš darbo po bažnyčia iškasė rūšį, išvežė žemes, sienas išmūriję akmenimis ir taip įrengė erdvią patalpą — parapijos salę. Tai yra didelis darbas, atliktas už paprastų darbininkų. Už tai jie negavo jokio atlyginimo. Kazimieras Marcinka buvo ilgametis parapijos komiteto pirmininkas ir bažnyčios kolekto-rius.

Jis 1929 aplankė nepriklausomą Lietuvą. Tuo pačiu metu jis vedė marijampolietę Oną Avižienytę.

Iš Vokietijos jis atsigabeno dvi lietuvių šeimas.

K. ir O. Marcinkai yra nuolatiniai Darbininko skaitytojai. Jiems linkime kuo geriausio pasisekimo naujoje vietoje.

V. A. S.

LIETUVIŠKOS NOVELĖS ANGLIŠKAI

Lithuanian Short Stories

o taip pat ir anksčiau išleistos lietuvių liaudies pasakos Lithuanian Folk Tales, St. Zborsko redaguotos, galima gauti arba užsisakyti paštu Darbininke, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y., pas St. Žibarską 85-37 88 St., Woodhaven, N.Y., ir Spaudos Kioske, 280 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Novelių kaina 5 dol., Pasakų — 4.50 dol.

Išnuomojamas 5 kambarių butas su apšildymu, virtuve ir vonia antrame aukšte prie geriausio susisiekimo — 741 Mc Donough St., Brooklyn 33, N.Y. Tel: GL 3-5609

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimams ir kitiems pobūviam

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms

Vestuvėms ir pokyliams tortai

Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav.

36-38-40 STAGG ST.

BROOKLYN 6, N.Y.

Telefonas: STagg 2-5938

Vasario 16 minėjime kalbėjo konsulas Vyt. Stašinskas

ELIZABETH, N. J.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas įvyko vasario 21. Jį rengė Lietuvai Gelbėti Komitetas, kuris čia atstoja Altą, tartininkaujant Lietuvių Bendruomenei. Iškilmingos pamaldos buvo 11 v. ryte šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Kun. J. Pragulbickas pasakė gražų, tai dienai pritaikytą pamok-

lą. Po pamaldų buvo padėtas vainikas šventoriuje prie lietuviško kryžiaus ir atgiedota Libera už žuvusius.

Lietuvių laisvės salėje 4 v. popiet buvo minėjimas, kurį atidarė ir jam vadovavo Lietuvai Gelbėti Komiteto pirmininkas Jonas Bagočius.

Minėjime dalyvavo ir pasakė kalbą miesto meras Steven Barcik, kongreso atstovė Fl. Dwyer, konsulas V. Stašinskas, prel. M. Kemėžis ir kt. Minėjimą baigiant, padaryta rinkliava ir surinkta 306.10 dol. Pinigai, atskaičius rengimo išlaidas, pasūsti Altui.

Dr. St. Petrauskas aukėjo 25 dol., po 10 dol. aukėjo: K. ir A. Barčiai, Budnikai, J. Budreckis, J. Didžbalis, kun. V. Karalevičius, prel. M. Kemėžis, Pačenskis, kun. J. Pragulbickas, Strimaičiai, A. Stukai.

Po 5 dol.: majoras St. Berck, A. ir M. Bružėnai, Griga-

liūnai, P. Jankūnas, Juškienė, K. Kaspariūnas, Pr. Kaspariūnas, Kuduliai, Kaspariūnai, Pr. Kupinskas, V. Kvietkauskas, P. Lajus, J. Levičkas, Mogeniai, J. Narušis, Normantai, J. Richard, J. Svedas, K. Valužis, prof. J. Zilevičius.

Lietuvai Gelbėti Komit.

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS - JUVELYRAS

Auksas, Sidabras, Deimantai, Laidrodžiai

485 GRAND STREET

Brooklyn 11, N.Y. EV 4-2318

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue

Brooklyn 8, N. Y.

Tel. APllegate 7-7083

BOSTONO ŽINIOS

PUTNAM SESELIŲ RĖMĖJAI KVICIA

Visi žinome, kad netoli Bostono yra lietuviška ir katalikiška įstaiga — Nekalto Prasišėjimo Seserų Kongregacijos vienuolynas su gražia senesniai pastatyta koplyčia. Gal ne taip gerai žinome, kad tos seselės turi pensjonatą, kuriame gyvena kelios dešimtys lietuvių, besimokančių Putname. Moksleivės ir studentės, seselių padedamos, laisvu laiku parengia gražių vaidinimų, dainų, šokių. Vienas tų labai gražių dalykų yra lietuviškų dainų, žodžių ir šokių pynė "Rugiapiūtė". Kas ją matė, nori dar sykį pamatyti.

Bostoniškiai dar nėra matę "Rugiapiūtės". Ją pamatys kovo 13 d. 3 val. popiet Thomaso parko mokyklos salėje. Paimta didesnė salė su didele scena dėlto, kad programoje dalyvauja daug mergaičių. Mergaitės suvaidins ir trumpą vaidinimą "Mažasis brolis".

Rengėjai iš New Yorko pakvietė aktorį Vitalį Zukauską, kuris pasižadėjo atvažiuoti ir duoti bostoniškiai publikai daug linksmų dalykų.

Rengėjai nori, kad tą programą matytų mokyklas lankęs jaunimas. Tad mokiniais įėjimas kaštuos tik 10 centų. Iš suaugusiųjų bus prašoma aukos bent 1 dol. už asmenį.

Putnam seselių rėmėjai, kuriems vadovauja V. Šimkienė, labai kviečia visus Bostono ir apylinkių lietuvius atvykti. Pamatysime labai gražių dalykų ir paremsime seseles! Liggi pasimatymo!

Prof. J. Brazaitis vasario 27 kultūros klubo susirinkime skaitė paskaitą apie lietuvių charakterį. Po paskaitos buvo gyvos diskusijos.

Lietuvių Enciklopedija vasario 27 iškėlė vaizės redaktoriams, bendradarbiams, Bostono bičiuliams, spaudos atstovams. Vaisės iškeltos ryšium su 20 L. Enciklopedijos tomu, kuris greit pasirodys.

Ateitininkų sendraugių susirinkimas įvyko vasario 28 Cibių bute. Susirinkimui vadovavo A. Juknevičius. Prof. J. Brazaitis skaitė paskaitą apie mūsų tautos likimą, išskeldamas įdomių, meditacinių pobūdžio minčių. Taip pat kalbėjo kun. dr. J. Vaišnora, MIC, senesniai atvykęs iš Romos. Sendraugiam pirmininkauja dr. P. Kaladė. Kitame susirinkime numatyta prof. kun. A. Jurgelaičio paskaita apie šv. Tomą Akviniečių.

Mirusieji. Po gedulingų šv. Petro parapijos bažnyčioje palaidotas Juozas Mokevičius, 94 m. Velionis gyvenęs 389 W. 2nd St. Palaidotas šv. Marijos kapinėse.

Prieinamiausiomis kainomis su labai geromis išimokėjimo sąlygomis ir pristatymu į vietą iš ONOS IVASKIENĖS

BALDŲ KRAUTUVĖS

galima gauti butui moderniški baldai, įvairios lempos, vaikai lovitės, virtuvės reikmenys ir k.

LITHUANIAN

FURNITURE CO.

366 West Broadway,

So. Boston 27, Mass.

Off. Tel.: AN 8-4618

Res.: AN 8-5961

Krautuvėje galima gauti DARBININKŲ, pratešti prenumera-
tą arba užsisakyti naujai.

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER Ave.

PRANAS WAITKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

ir BALSAMUOTOJAS

Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia sermenims dyka. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORK

EV 4-1232

D. KLINGA

TAX CONSULTANT

- INTERPRETER

337 UNION AVENUE

Brooklyn 11, N. Y.

Wm. J. Drake (Dragunas)

LIETUVIS ADVOKATAS

84-14 JAMAICA AVE.

WOODHAVEN 21, N. Y.

(Forest Parkway stotis)

Tel. Hickory 1-5220

Rez. Jamaica 6-7272

Since 1889

OUR ONLY STORE

We Deliver Anywhere

We Telegraph Flowers

Anywhere

Weddings & Funerals

our specialty

LASKAS FLOWERS

"FLOWERS FOR EVERY OCCASION"

270 BROADWAY

BROOKLYN 11, N. Y.

Phone: EVergreen 4-8859

7281

LAIDŲIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiski

(ARMAKAUSKAS)

Graborius-Balsamuotojas

MODERNISKA KOPLYČIA

423 METROPOLITAN AVE.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)

FUNERAL HOME

M. P. BALLAS — Directorius

WOODHAVEN, N. Y.

ALB. BALTRONAS - BALTON

— Reikalų Vedėjas

660 GRAND STREET

BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS

231 BEDFORD AVE.

Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS

- Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

84-02 JAMAICA AVE.

(prie Forest Parkway Station)

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves

Koplyčios nemokamai visose

miesto dalyse; veikia ventilacija

Tel. Virginia 7-4499